ਚੰਦਨ ਬੈਨਰਜੀ ਅਤੇ ਹੋਰ
ਬਨਾਮ
ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਾ ਪ੍ਰਸਾਦ ਘੋਸ਼ ਅਤੇ ਹੋਰ
(ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 5582 ਦਾ 2021)
ਸਤੰਬਰ 21, 2021
[ਡਾ. ਧਨੰਜ□ ਵਾਈ ਚੰਦ੍ਰਚੂੜ, ਵਿਕਰਮ ਨਾਥ ਅਤੇ ਹਿਮਾ ਕੋਹਲੀ, ਜੇ.ਜੇ.]

ਸੇਵਾ ਕਾਨੂੰਨ: ਪ੍ਰਮੋਸ਼ਨ – ਸਹਾਇਕ ਇੰਜੀਨੀਅਰ (ਏਈ) ਦੀ ਪੋਸਟ – ਅਤਿਰਿਕਤ ਪੋਸਟਾਂ ਖਿਲਾਫ ਪ੍ਰਮੋਸ਼ਨ – ਡਿਪਲੋਮਾ ਅਤੇ ਡਿਗਰੀ ਧਾਰਕ ਸਬ-ਅਸਿਸਟੈਂਟ ਇੰਜੀਨੀਅਰਜ਼ (ਐਸਏਈਜ਼) ਲਈ ਅਤਿਰਿਕਤ ਨਿਯੁਕਤੀਆਂ ਵਜੋਂ ਏਈਜ਼ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਗ਼ ਅਲੱਗ ਸ਼ਰਤਾਂ ਲਈ ਸਰਕੁਲਰ ਜਾਰੀ ਕਰਨਾ – ਇਸ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਅਤਿਰਿਕਤ ਪੋਸਟਾਂ ਖਿਲਾਫ ਏਈ ਦੀ ਪੋਸਟ ਤੇ ਪ੍ਰਮੋਟ ਕੀਤੇ ਗਏ ਐਸਏਈਜ਼ ਦੀ ਗ੍ਰੇਡੇਸ਼ਨ ਸੂਚੀ ਦਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ – ਸਰਕੁਲਰ ਅਤੇ ਗ੍ਰੇਡੇਸ਼ਨ ਸੂਚੀ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੰਦਿਆਂ ਅਪੀਲਕਰਤਾ-ਡਿਪਲੋਮਾ-ਧਾਰਕ ਐਸਏਈਜ਼ ਵੱਲੋਂ ਰਿਟ ਪਟੀਸ਼ਨ – ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਵੱਲੋਂ ਫੈਸਲਾ ਦੇਣਾ ਕਿ ਜਦੋਂ ਵੱਖ ਵੱਖ ਸਿੱਖਿਆ ਯੋਗਤਾਵਾਂ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀ ਇੱਕ ਸਾਂਝੀ ਭਰਤੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹਨ ਅਤੇ ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਚੁਣੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ, ਤਾਂ ਉਸ ਕੈਡਰ ਵਿੱਚ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਵਰਗੀਕਰਨ ਕਲਾਸ 14 ਅਤੇ 16 ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਹੋਵੇਗੀ – ਹਾਲਾਂਕਿ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੀ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਨੇ ਸਰਕੁਲਰ ਅਤੇ ਗ੍ਰੇਡੇਸ਼ਨ ਸੂਚੀ ਦੀ ਵੈਧਤਾ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਿਆ – ਅਪੀਲ ਤੇ, ਫੈਸਲਾ: ਨਗਰ ਨਿਗਮ ਦੀ ਪ੍ਰਮੋਸ਼ਨਲ ਨੀਤੀ ਅਤਿਰਿਕਤ ਪੋਸਟਾਂ ਲਈ ਨਾ ਤੋਂ ਅਤਾਰਕਿਕ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਮਨਮਾਨੀ ਜਾਂ ਡਿਪਲੋਮਾ ਧਾਰਕ ਐਸਏਈਜ਼ ਦੇ ਨੁਕਸਾਨ ਲਈ – ਅਤਿਰਿਕਤ ਪੋਸਟਾਂ ਬਣਾਉਂਦਿਆਂ, ਨਗਰ ਨਿਗਮ ਨੇ ਡਿਪਲੋਮਾ-ਧਾਰਕ ਐਸਏਈਜ਼ ਦੇ ਪ੍ਰਮੋਸ਼ਨਲ ਰਸਤੇ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਬੰਦ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜੋ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਠਹਿਰਾਵ ਵਿੱਚ ਸਨ – ਇਸ ਨੇ ਪਰਿਆਪਤ ਮੌਕਾ ਦਿੱਤਾ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਵੱਖ ਵੱਖ ਸ਼ਰਤਾਂ ਅਤੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਤੇ – ਜਨਤਕ ਨੀਤੀ ਅਤੇ ਜਨਤਕ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ, ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਜਾਂ ਇਸ ਦਾ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਵ ਨੂੰ ਵੱਖ ਵੱਖ ਅਸਾਮੀਆਂ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਵਿੱਚ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਲਈ ਚਾਹੁੰਦੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੀ ਗੁਣਵੱਤਾ ਨੂੰ ਤਯ ਕਰਨ ਲਈ ਕਾਫੀ ਜਗ੍ਹਾ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ – ਸਰਕੁਲਰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਐਸਏਈਜ਼ ਵਿੱਚ ਠਹਿਰਾਵ ਨੂੰ ਦੂਰ ਕਰਨ ਲਈ ਅਤਿਰਿਕਤ ਪੋਸਟਾਂ ਬਣਾਈਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ, ਇਸ ਲਈ, ਸਰਕੁਲਰ ਅਤੇ ਗ੍ਰੇਡੇਸ਼ਨ ਸੂਚੀ ਮਨਮਾਨੀਅਤ ਅਤੇ ਭੇਦਭਾਵ ਦੇ ਦੋਸ਼ ਤੋਂ ਮੁਕਤ ਹਨ – ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਆਦੇਸ਼ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ – ਕੋਲਕਾਤਾ ਮਿਊਨਿਸਿਪਲ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਸਰਵਿਸਿਜ਼ (ਕਾਮਨ ਕੈਡਰਜ਼) ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨਜ਼.

ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰਦਿਆਂ, ਅਦਾਲਤ ਨੇ

ਫੈਸਲਾ: 1. ਸੁਪਰਨਮਰੇਟਰੀ ਅਸਾਮੀਆਂ ਬਣਾਉਂਦਿਆਂ, ਕੋਲਕਾਤਾ ਮਿਊਨਿਸਿਪਲ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ-ਕੇ.ਐਮ.ਸੀ. ਨੇ ਡਿਪਲੋਮਾ ਧਾਰਕ ਐਸ.ਏ.ਈ.ਜ਼ ਦੀਆਂ ਤਰੱਕੀਆਂ ਦੇ ਰਸਤੇ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਬੰਦ ਨਹੀਂ ਕੀਤੇ ਜੋ ਕਿ ਆਪਣੀ ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਠਹਿਰ ਗਏ ਹਨ। ਇਸ ਨੇ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਕਰੀਅਰ ਵਿੱਚ ਅੱਗੇ ਵਧਣ ਦਾ ਪਰਯਾਪਤ ਮੌਕਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਵੱਖਰੇ ਸ਼ਰਤਾਂ ਅਤੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਤੇ। ਇਸ ਲਈ, ਸੁਪਰਨਮਰੇਟਰੀ ਅਸਾਮੀਆਂ ਲਈ ਕੇ.ਐਮ.ਸੀ. ਦੀ ਤਰੱਕੀ ਨੀਤੀ ਨਾ ਤੋ ਤਰਕਹੀਣ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਮਨਮਾਨੀ ਜਾਂ ਡਿਪਲੋਮਾ ਧਾਰਕ ਐਸ.ਏ.ਈ.ਜ਼ ਦੇ ਨੁਕਸਾਨ ਲਈ। ਜਨਤਕ ਨੀਤੀ ਅਤੇ ਜਨਤਕ ਰੋਜ਼ਗਾਰ ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ, ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਜਾਂ ਇਸਦੇ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧ ਨੂੰ ਵੱਖ ਵੱਖ ਅਸਾਮੀਆਂ ਲਈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਰੋਜ਼ਗਾਰ ਦੇਣਾ ਹੈ, ਇਸ ਦੇ ਗੁਣਵੱਤਾ ਬਾਰੇ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਲਈ ਕਾਫੀ ਜਗ੍ਹਾ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਇਹ ਫੈਸਲੇ ਮਨਮਾਨੇ ਨਹੀਂ ਹਨ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਨੀਤੀ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਦਖਲ ਦੇਣ ਤੋਂ ਬਚਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਚੁਕੌਤੀ ਸਰਕੁਲਰ ਅਤੇ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਗ੍ਰੇਡੇਸ਼ਨ ਸੂਚੀ ਮਨਮਾਨੀ ਅਤੇ ਭੇਦਭਾਵ ਦੇ ਦੋਸ਼ ਤੋਂ ਮੁਕਤ ਹਨ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੀ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਬਰਕਰਾਰ ਹੈ। [ਪੈਰਾ 42, 43]

2. ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਬਣਾਏ ਗਏ ਵਰਗੀਕਰਨ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਸਿਧਾਂਤ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਦੀ ਤਰੱਕੀ/ਚੋਣ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹਨ:

(i) ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਵਿਚਕਾਰ ਵਰਗੀਕਰਨ ਪੈਦਾ ਨਹੀਂ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਨਕਲੀ ਅਸਮਾਨਤਾਵਾਂ ਵਰਗੀਕਰਨ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਇੱਕ ਵਾਜਬ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਸਥਾਪਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਗਠਜੋੜ ਨੂੰ ਸਹਿਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਉਦੇਸ਼ ਅਤੇ

ਉਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਆਰਟੀਕਲ 14 ਅਤੇ 16 ਦੇ ਸੰਗ੍ਰਹਿ ਨੂੰ ਪਾਸ ਕਰੋ;

(ii) ਵਰਗੀਕਰਨ ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਨਿਆਂਇਕ ਸਮੀਖਿਆ ਸੀਮਤ ਹੈ ਇਹ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿ ਕੀ ਵਰਗੀਕਰਨ ਹੈ ਵਾਜਬ ਹੈ ਅਤੇ ਮੰਗੀ ਗਈ ਵਸਤੂ ਨਾਲ ਸਬੰਧ ਰੱਖਦਾ ਹੈ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ। ਅਦਾਲਤਾਂ ਇੱਕ ਗਣਿਤ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੀਆਂ ਵਰਗੀਕਰਨ ਦੇ ਆਧਾਰ ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਜਾਂ ਬਦਲਣਾ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਜਾਂ ਇਸਦੇ ਡੈਲੀਗੇਟ ਦੀ ਬੁੱਧੀ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਆਪਣੇ;

(iii) ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਬੋਲਦਿਆਂ, ਸਿੱਖਿਆ ਯੋਗਤਾ ਤਰੱਕੀ ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਇੱਕੋ ਕਲਾਸ ਦੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਵਿੱਚ ਵਰਗੀਕਰਣ ਲਈ ਇੱਕ ਵੈਧ ਆਧਾਰ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਚਛੇਦ 14 ਅਤੇ 16 ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਨਹੀਂ ਹੈ;

(iv) ਵੱਖ ਵੱਖ ਸਰੋਤਾਂ ਤੋਂ ਲਏ ਗਏ ਵਿਅਕਤੀ ਅਤੇ ਇੱਕ ਆਮ ਕਲਾਸ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ, ਉਹ ਤਰੱਕੀ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਸਿੱਖਿਆ ਯੋਗਤਾ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਵੱਖਰੇ ਕੀਤੇ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ, ਜਿੱਥੇ ਇਹ ਤਰੱਕੀ ਵਾਲੀ ਅਸਾਮੀ ਵਿੱਚ ਲੋੜੀਂਦੀ ਕਾਰਜਕੁਸ਼ਲਤਾ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹੈ;

(v) ਸਿੱਖਿਆ ਯੋਗਤਾ ਨੂੰ ਕੁਝ ਖਾਸ ਵਰਗ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਤਰੱਕੀ ਲਈ ਕੋਟਾ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਲਈ ਵਰਤਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ; ਜਾਂ ਇਸਨੂੰ ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਵਰਗ ਤੱਕ ਤਰੱਕੀ ਸੀਮਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਵੀ ਵਰਤਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਹੋਰਾਂ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਰੱਖਦਿਆਂ;

(vi) ਸਿੱਖਿਆ ਯੋਗਤਾ ਨੂੰ ਤਰੱਕੀ ਲਈ ਵਰਗੀਕਰਨ ਦੇ ਮਾਪਦੰਡ ਵਜੋਂ ਵਰਤਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਉੱਚ ਅਸਾਮੀਆਂ 'ਤੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨਿਕ ਕੁਸ਼ਲਤਾ ਵਿੱਚ ਵਾਧਾ ਹੋ ਸਕੇ; ਅਤੇ

(vii) ਹਾਲਾਂਕਿ, ਸਿੱਖਿਆ ਯੋਗਤਾ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਕੀਤੀ ਗਈ ਵਰਗੀਕਰਨ ਨੂੰ ਵਰਗੀਕਰਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਜਾਂ ਯੋਗਤਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਫਰਕ ਦੇ ਪੱਧਰ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। [ਪੈਰਾ 26]

ਮੈਸੂਰ ਦੀ ਸਟੇਟ ਬਨਾਮ ਪੀ ਨਰਸਿੰਘ ਰਾਵ ਏਅਰ 1968 ਐਸ.ਸੀ. 349; ਗੰਗਾ ਰਾਮ ਬਨਾਮ ਭਾਰਤ ਸੰਘ (1970) 1 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 377 : [1970] 3 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 481; ਭਾਰਤ ਸੰਘ ਬਨਾਮ ਡਾਕਟਰ (ਮਿਸਿਜ) ਐਸ.ਬੀ. ਕੋਹਲੀ (1973) 3 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 592; ਰੋਸ਼ਨ ਲਾਲ ਟੰਡਨ ਬਨਾਮ ਭਾਰਤ ਸੰਘ ਏਅਰ 1967 ਐਸ.ਸੀ. 1889; ਮੁਹੰਮਦ ਸ਼ੁਜਾਤ ਅਲੀ ਬਨਾਮ ਭਾਰਤ ਸੰਘ (1973) 1 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 76; ਰੂਪ ਚੰਦ ਅਦਲਖਾ ਬਨਾਮ ਦਿੱਲੀ ਵਿਕਾਸ ਅਥਾਰਟੀ 1989 ਸੁਪ. (1) ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 116; ਐਮ ਰਥਿਨਾਸਵਾਮੀ ਬਨਾਮ ਤਮਿਲਨਾਡੂ ਦੀ ਸਟੇਟ (2009) 2 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. (ਐਲ.ਐਸ.) 101; ਉਤਰਾਖੰਡ ਦੀ ਸਟੇਟ ਬਨਾਮ ਐਸ.ਕੇ. ਸਿੰਘ (2019) 10 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 49 : [2019] (10) ਜੇ.ਟੀ. 264; ਏ.ਐਸ. ਆਇਅਰ ਬਨਾਮ ਵੀ. ਬਾਲਾਸੁਬ੍ਰਮਣਿਅਮ (1980) 1 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 634 : [1980] 1 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 1036; ਭਾਰਤ ਸੰਘ ਬਨਾਮ ਅਤੁਲ ਸ਼ੁਕਲਾ (2014) 10 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 432:[2014] 14 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 1151; ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਫਾਰੈਸਟ ਗਾਰਡਸ ਅਤੇ ਫੋਰੈਸਟਰਸ ਯੂਨੀਅਨ ਬਨਾਮ ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਦੀ ਸਟੇਟ (2018) 1 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 149 : [2017] 14 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 446; ਫੂਡ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਆਫ ਇੰਡੀਆ ਬਨਾਮ ਓਮ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ (1998) 7 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 676 : [1998] 3 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 1193 – ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ।

3.1 ਅਪੀਲਕਰਤਾਓਂ ਨੇ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਸਿੱਖਿਆ ਯੋਗਤਾ ਸਰਕਾਰੀ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਵਿੱਚ ਵਰਗੀਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਵੈਧ ਆਧਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਜਾਂ ਕਿ ਡਿਪਲੋਮਾ ਧਾਰਕ ਐਸ.ਏ.ਈ.ਜ਼ ਨੂੰ ਏ.ਈ. ਦੀ ਅਸਾਮੀ ਲਈ ਤਰੱਕੀ ਦੇ ਰਸਤੇ ਉਪਲਬਧ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਇਸ ਸੀਮਿਤ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਚੁਣੌਤੀ ਦੇਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ ਕਿ ਏ.ਈ. ਦੀਆਂ ਅਤਿਰਿਕਤ ਅਸਾਮੀਆਂ ਲਈ ਤਰੱਕੀ ਲਈ ਯੋਗਤਾ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਡਿਪਲੋਮਾ-ਧਾਰਕ ਐਸ.ਏ.ਈ.ਜ਼ ਲਈ ਵੱਖਰੀਆਂ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਯੋਗ ਹੋਣ ਲਈ ਪੰਜਾਹ ਸਾਲ ਦਾ ਤਜਰਬਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਡਿਗਰੀ-ਧਾਰਕ ਐਸ.ਏ.ਈ.ਜ਼ ਲਈ ਤੇਰਾਂ ਸਾਲ ਦਾ ਤਜਰਬਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। [ਪੈਰਾ 28]

3.2. ਤ੍ਰਿਲੋਕਨਾਥ ਖੋਸਾ ਦੇ ਕੇਸ ਦੀ ਪੜ੍ਹਾਈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾਓਂ ਨੇ ਤਰਕ ਦਿੱਤਾ ਹੈ, ਬੁਨਿਆਦੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਗਲਤ ਹੈ। ਤ੍ਰਿਲੋਕਨਾਥ ਖੋਸਾ ਦੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਉਸ ਸਥਾਪਿਤ ਸਿਧਾਂਤ ਨੂੰ ਸਮਝਾਇਆ ਸੀ ਕਿ ਇੱਕ ਵਾਰ ਜਦੋਂ

ਸਿੱਧੇ ਭਰਤੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਅਤੇ ਪ੍ਰਮੋਟ ਕੀਤੇ ਗਏ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਇੱਕ ਆਮ ਪੂਲ ਵਿੱਚ ਮਿਲਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ 'ਭਰਤੀ ਦੇ ਸ੍ਰੋਤ' ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਵੱਖਰਾ ਨਹੀਂ ਸਮਝਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਇਸ ਦਾ ਮਤਲਬ ਇਹ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਹੋਰ ਉਚਿਤ ਆਧਾਰਾਂ 'ਤੇ ਵਰਗੀਕ੍ਰਿਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਇਸ ਲਈ, ਚਾਹੇ ਦੋ ਵੱਖਰੇ ਸਟ੍ਰੀਮਾਂ ਦੀ ਭਰਤੀ ਹੋਵੇ, ਜਾਂ ਇੱਕ ਸਿੰਗਲ ਸ੍ਰੋਤ ਦੀ ਭਰਤੀ ਨੂੰ ਇੱਕ ਆਮ ਪੂਲ ਵਿੱਚ ਮਿਲਾਇਆ ਗਿਆ ਹੋਵੇ, ਤ੍ਰਿਲੋਕਨਾਥ ਖੋਸਾ ਦੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਜੋ ਵਰਗੀਕਰਣ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਉਹ ਸਿੱਖਿਆ ਯੋਗਤਾ 'ਤੇ ਆਧਾਰਿਤ ਸੀ ਜੋ ਸੰਗਠਨ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨਿਕ ਕੁਸ਼ਲਤਾ ਨੂੰ ਵਧਾਉਣ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਨਾਲ ਜੁੜਿਆ ਹੋਇਆ ਸੀ। [ਪੈਰਾ 30]

ਜੰਮੂ ਅਤੇ ਕਸ਼ਮੀਰ ਦੀ ਰਾਜ ਬਨਾਮ ਸ੍ਰੀ ਤ੍ਰਿਲੋਕਨਾਥ ਖੋਸਾ
(1974) 1 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 19:[1974] 1 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 771 – ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।

3.3 ਕੇਐਮਸੀ ਦੁਆਰਾ ਭਰਤੀ ਨਿਯਮਾਂ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਬਾਅਦ ਦੇ ਸੋਧਾਂ ਨੇ ਸੁਝਾਅ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਕਿ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਨੇ ਡਿਗਰੀ ਅਤੇ ਡਿਪਲੋਮਾ ਧਾਰਕ ਐਸ.ਏ.ਈ.ਜ਼ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਮੋਸ਼ਨ ਲਈ ਵੱਖਰਾਪਣ ਪੈਦਾ ਕਰਨਾ ਜਾਰੀ ਰੱਖਿਆ ਹੈ। ਨਿਯਮਿਤ ਪ੍ਰਮੋਸ਼ਨ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਵੱਖਰਾਪਣ ਡਿਗਰੀ-ਧਾਰਕ ਐਸ.ਏ.ਈ.ਜ਼ ਲਈ ਕੋਟਾ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਦਕਿ ਸੁਪਰਨਮਰੇਟਰੀ ਪ੍ਰਮੋਸ਼ਨ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਯੋਗਤਾ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਵਿੱਚ ਫਰਕ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਜੋ ਵੀ ਹੋਵੇ, ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਨੇ ਐਈ ਦੇ ਅਹੁਦੇ 'ਤੇ ਡਿਪਲੋਮਾ ਧਾਰਕਾਂ ਦੀ ਤੁਲਨਾ ਵਿੱਚ ਡਿਗਰੀ ਧਾਰਕਾਂ ਦੀ ਵੱਧ ਗਿਣਤੀ ਨੂੰ ਨੌਕਰੀ 'ਤੇ ਰੱਖਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਐਈ ਦੇ ਅਹੁਦੇ ਲਈ ਡਿਗਰੀ-ਧਾਰਕਾਂ ਦੀ ਵਾਧੂ ਗਿਣਤੀ ਦਾ ਕਾਰਨ ਉੱਚ ਪੱਧਰ ਦੀ ਤਕਨੀਕੀ ਮਾਹਰਤਾ ਦੀ ਲੋੜ, ਪ੍ਰਬੰਧਕੀ ਅਤੇ ਤਕਨੀਕੀ ਕਾਰਜਭਾਰ ਵਿੱਚ ਵਾਧਾ, ਅਤੇ ਨਿਗਰਾਨੀ ਫੰਕਸ਼ਨਾਂ ਵਿੱਚ ਸੁਧਾਰ ਵਰਗੇ ਹਾਲਾਤ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਇਹ ਕਹਿਣਾ ਗਲਤ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਉੱਚ ਸਿੱਖਿਆ ਦੀ ਡਿਗਰੀ, ਨਾਲ ਨਾਲ ਤਜਰਬੇ ਦੇ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਸਾਲਾਂ, ਐਈ ਦੇ ਅਹੁਦੇ ਲਈ ਕੁਝ ਫਾਇਦੇ ਲਿਆ ਸਕਦੇ ਹਨ ਜੋ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਹਰ ਹਾਲਤ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਲਈ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਉੱਚ ਸਿੱਖਿਆ ਯੋਗਤਾ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰੇਗੀ ਜਾਂ ਨਹੀਂ, ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਸਿੱਖਿਆ ਯੋਗਤਾ ਅਤੇ ਉੱਚ ਕੁਸ਼ਲਤਾ ਦੀ ਲੋੜ ਵਿੱਚ ਸੰਬੰਧ ਬੇਤੁਕਾ, ਅਤਾਰਕਿਕ ਜਾਂ ਮਨਮਾਨਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਸਿੱਖਿਆ ਯੋਗਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਉੱਚ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨਿਕ ਕੁਸ਼ਲਤਾ ਨਾਲ ਜੋੜਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਵਰਗੀਕਰਣ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਲੇਖ 14 ਅਤੇ 16 ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਹੈ। [ਪੈਰਾ 38]

3.4 ਸ਼ਬਦ “ਸੁਪਰਨਿਊਮਰੇਟਰੀ” ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ “ਸਾਮਾਨਿਆ ਜਾਂ ਲੋੜੀਂਦੀ ਗਿਣਤੀ ਤੋਂ ਵੱਧ” ਜਾਂ “ਨਿਯਮਿਤ ਸਟਾਫ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਨਾ ਹੋਣਾ ਪਰ ਵਾਧੂ ਕੰਮ ਲਈ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ” ਵਜੋਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। “ਸੁਪਰਨਿਊਮਰੇਟਰੀ ਪੋਸਟ” ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ “ਆਮ ਤੌਰ ਤੇ ਦੱਸੀ ਜਾਂ ਨਿਰਧਾਰਤ ਗਿਣਤੀ ਤੋਂ ਵੱਧ ਪੋਸਟ” ਵਜੋਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸਰਕੁਲਰ ਵਿੱਚ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਸੰਕੇਤ ਮਿਲਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਸੁਪਰਨਿਊਮਰੇਟਰੀ ਪੋਸਟਾਂ ਨੂੰ ਐਸ.ਏ.ਈ.ਜ਼ ਵਿੱਚ ਠਹਿਰਾਅ ਦੂਰ ਕਰਨ ਲਈ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਹ ਨਕਾਰਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿ ਐਸ.ਏ.ਈ.ਜ਼ ਨੂੰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸੁਪਰਨਿਊਮਰੇਟਰੀ ਪੋਸਟਾਂ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਏ.ਈ. ਦੇ ਪੋਸਟ ਤੇ ਪ੍ਰਮੋਟ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਉਪਰੰਤ ਉਹ ਇੱਕ ਏ.ਈ. ਦੇ ਕੰਮ ਅਤੇ ਫੰਕਸ਼ਨ ਨੂੰ ਅੰਜਾਮ ਦੇਣਗੇ। ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਸਿਰਫ ਐਸ.ਏ.ਈ. ਦਾ ਨਾਮ ਬਦਲ ਕੇ ਏ.ਈ. ਕਰਨਾ ਹੀ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਬਲਕਿ ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੰਮ ਦੇ ਬੋਝ, ਸੁਪਰਵਾਈਜ਼ਰੀ ਫੰਕਸ਼ਨਾਂ ਅਤੇ ਇੱਕ ਏ.ਈ. ਦੇ ਨਿਯਮਿਤ ਫੰਕਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਵਾਧਾ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ। ਚੂੰਕਿ ਇਹ ਮਾਮਲਾ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਏ.ਈ. ਕੈਡਰ ਵਿੱਚ ਉੱਚ ਡਿਗਰੀ ਧਾਰਕਾਂ ਦੀ ਲੋੜ ਨੂੰ ਨਿਯਮਿਤ ਪ੍ਰਮੋਸ਼ਨ ਰਾਹੀਂ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਦੀ ਅਧੀਨ ਤਰਕ ਸੁਪਰਨਿਊਮਰੇਟਰੀ ਪੋਸਟਾਂ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਲਾਗੂ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ। ਦੂਜੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ, ਜੇਕਰ ਕੇ.ਐਮ.ਸੀ. ਨੇ ਵੱਖਰੀਆਂ ਯੋਗਤਾ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦੇਣ ਦੀ ਬਜਾਏ ਸੁਪਰਨਿਊਮਰੇਟਰੀ ਪੋਸਟਾਂ ਦੀ ਇੱਕ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਗਿਣਤੀ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਕੀਤਾ ਹੁੰਦਾ, ਜਿਸ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਅਨੁਪਾਤ ਡਿਗਰੀ-ਧਾਰਕ ਐਸ.ਏ.ਈ.ਜ਼ ਲਈ ਰਿਜ਼ਰਵ ਸੀ, ਤਾਂ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸਰਕੁਲਰ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਨਹੀਂ ਰੱਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ। ਇਸੇ ਕਾਰਨ ਕਰਕੇ ਕਿ ਇਹ ਪੋਸਟਾਂ ਸੁਪਰਨਿਊਮਰੇਟਰੀ ਹਨ ਅਤੇ ਯੋਗ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਉੱਤੇ ਨਿਰਭਰ ਹਨ, ਇੱਕ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਗਿਣਤੀ ਦੀਆਂ ਪੋਜੀਸ਼ਨਾਂ ਦੀ ਉਮੀਦ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਸੀ। ਸ਼ਾਇਦ ਇਸੇ ਕਾਰਨ ਕਰਕੇ ਕੇ.ਐਮ.ਸੀ. ਨੇ ਨਿਯਮਿਤ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਪ੍ਰਮੋਸ਼ਨ ਦੇਣ ਤੋਂ ਭਟਕਣਾ ਚੁਣਿਆ ਅਤੇ ਵੱਖਰੀਆਂ ਯੋਗਤਾ ਸ਼ਰਤਾਂ ਨੂੰ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ। ਇਸ ਲਈ, ਸਿੱਖਿਆ ਯੋਗਤਾ ਦੇ ਆਧਾਰ ਉੱਤੇ ਸੁਪਰਨਿਊਮਰੇਟਰੀ ਏ.ਈ. ਪੋਸਟਾਂ ਲਈ ਪ੍ਰਮੋਸ਼ਨ ਲਈ ਵੱਖਰੀਆਂ ਯੋਗਤਾ ਸ਼ਰਤਾਂ ਕੇ.ਐਮ.ਸੀ. ਦੇ ਪਿਛਲੇ ਪ੍ਰਮੋਸ਼ਨ ਪ੍ਰੈਕਟੀਸਾਂ ਦੇ ਅਨੁਰੂਪ ਹਨ ਅਤੇ ਇਹ ਇੱਕ ਅਨੁਚਿਤ ਵਰਗੀਕਰਣ ਨਹੀਂ ਹੈ। [ਪੈਰਾ 40][747-ਡੀ-ਜੀ; 748-ਏ-ਸੀ] ਦ ਕੌਂਸਾਈਸ ਆਕਸਫੋਰਡ ਇੰਗਲਿਸ਼ ਡਿਕਸ਼ਨਰੀ (ਜੂਡੀ ਪੀਅਰਸਾਲ ਐਡ., 10ਵੀਂ ਐਡ, 1999); ਪੀ. ਰਮਨਾਥਾ ਐਯਰ, ਦ ਲਾ ਲੈਕਸੀਕਨ, ਦ ਐਨਸਾਈਕਲੋਪੈਡਿਕ ਲਾ ਡਿਕਸ਼ਨਰੀ ਪੰਨਾ 1838 – ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ।

3.5 ਭਾਵੇਂ ਹੋਰ ਵੀ, ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸਰਕੂਲਰ ਦੀ ਧਾਰਾ 3 ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਅਤਿਰਿਕਤ ਅਸਾਮੀਆਂ ਨੂੰ ਤਦ ਜਦੋਂ ਏਈ ਦੀਆਂ ਮਨਜ਼ੂਰ ਅਸਾਮੀਆਂ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਖਾਲੀ ਜਗ੍ਹਾ ਉਪਲਬਧ ਹੋਵੇਗੀ ਤਾਂ ਉਸ ਵਿੱਚ ਸਮਾਯੋਜਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਹੋਰ, ਧਾਰਾ 5 ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਹੈ ਕਿ ਏਈ ਦੀਆਂ ਅਸਾਮੀਆਂ ਲਈ ਭਰਤੀ ਨਿਯਮਾਂ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਬਦਲਾਅ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਸਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ ਕਿ ਡਿਗਰੀ ਜਾਂ ਡਿਪਲੋਮਾ ਧਾਰਕ ਐਸ.ਏ.ਈ.ਜ਼ ਦੀ ਨਿਯਮਿਤ ਤਰੱਕੀ ਉਕਤ ਸਰਕੂਲਰ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ। ਜਦੋਂ ਵੀ ਮਨਜ਼ੂਰ ਏਈ ਅਸਾਮੀਆਂ ਵਿੱਚ ਖਾਲੀ ਜਗ੍ਹਾਵਾਂ ਉਪਲਬਧ ਹੋਣਗੀਆਂ, ਅਤਿਰਿਕਤ ਅਸਾਮੀਆਂ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ ਏਈਜ਼ ਨੂੰ ਭਰਤੀ ਨਿਯਮਾਂ ਅਤੇ ਐਸ.ਏ.ਈ. ਤੋਂ ਏਈ ਵਿੱਚ ਤਰੱਕੀ ਲਈ ਚੋਣ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੇ ਅਧੀਨ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਅਤਿਰਿਕਤ ਅਸਾਮੀਆਂ ਯੋਗ ਏਈਜ਼ ਨੂੰ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਹਨ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਨਿਯਮਿਤ ਤੌਰ ਤੇ ਏਈਜ਼ ਵਜੋਂ ਤਰੱਕੀ ਹੋਣ ਜਾਂ ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਬਣੇ ਰਹਿਣ ਤੇ ਖਤਮ ਹੋ ਜਾਣਗੀਆਂ। [ਪੈਰਾ 41]

ਕੇਸ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਹਵਾਲਾ

[1980] 1 ਐਸਸੀਆਰ 1036 ਪੈਰਾ 12 (iii) ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ [1987] 1 ਐਸਸੀਆਰ 72 ਪੈਰਾ 12 (iii) ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ [1988] (3) ਸਪਲ. SCR 253 ਪੈਰਾ 13 (iv) ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਏਆਈਆਰ 1968 ਐਸਸੀ 349 ਪੈਰਾ 26 ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ

[1970] 3 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 481 ਪੈਰਾ 26 ਨੂੰ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ

ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 592 ਪੈਰਾ 26 ਨੂੰ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ

ਐਸ.ਸੀ. 1889 ਪੈਰਾ 26 ਨੂੰ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ

ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 76 ਪੈਰਾ 26 ਨੂੰ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ

(1) ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 116 ਪੈਰਾ 26 ਨੂੰ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ

ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. (ਐਲ.ਐਸ.) 101 ਪੈਰਾ 26 ਨੂੰ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ

ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 49 ਪੈਰਾ 26 ਨੂੰ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ

ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 1036 ਪੈਰਾ 26 ਨੂੰ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ

ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 1151 ਪੈਰਾ 26 ਨੂੰ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ

ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 446 ਪੈਰਾ 26 ਨੂੰ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ

ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 1193 ਪੈਰਾ 26 ਨੂੰ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ

ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 771 ਪੈਰਾ 30 ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ

ਸਿਵਿਲ ਅਪੀਲੇਟ ਜੁਰਿਸਡਿਕਸ਼ਨ: ਸਿਵਿਲ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 5582 ਦਾ

25.01.2019 ਦੀ ਤਾਰੀਖ ਨਾਲ ਕੋਲਕਾਤਾ ਦੀ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਨਿਰਣੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਐਫ.ਐਮ.ਏ. ਨੰਬਰ 782 ਦੇ 2017 ਤੋਂ।

ਅਸ਼ ਰੰਜਨ ਭੱਟਾਚਾਰਿਆ, ਸੀਨੀਅਰ ਐਡਵੋਕੇਟ, ਅਚਿੰਤ ਬੈਨਰਜੀ, ਸੰਜੀਤ ਚਕਰਵਰਤੀ, ਕੁਨਾਲ ਚੈਟਰਜੀ, ਮਿਸ ਮੈਤਰਾਯੀ ਬੈਨਰਜੀ, ਐਡਵੋਕੇਟਸ ਅਪੀਲਕਰਤਾਓਂ ਲਈ।

ਪ੍ਰੀਤ ਸ਼ਰਮਾ, ਮਿਸ ਪੱਲਵੀ ਬਰੂਆ, ਦੀਪੇਸ਼ ਸਿਨਹਾ, ਸੁਜੋਯ ਮੋਂਡਲ, ਅਨੀ ਰੇਆ ਸਿਨਹਾ, ਸੁਕੇਸ਼ ਘੋਸ਼, ਸਰਵੇਸ਼ ਚ. ਸ਼੍ਰੀਵਾਸਤਵ, ਐਡਵੋਕੇਟਸ ਜਵਾਬਦੇਹਾਂ ਲਈ।

ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ

ਧਨੰਜ ਵਾਈ ਚੰਦ੍ਰਚੂੜ, ਨਾਇਬ ਨਿਆਂਕਾ।

ਸੂਚਕਾਂਕ ਇੱਕ ਤੱਥ…… 2

B ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੀਆਂ ਬੇਨਤੀਆਂ..... 9

C ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਹੁਦਾ 12

ਡੀ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ…… 22

E ਨਿਸਕਰਸ਼.....29

1. ਇਹ ਅਪੀਲ ਕੋਲਕਾਤਾ ਦੀ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਡਿਵੀਜਨ ਬੈਂਚ ਦੇ 25 ਜਨਵਰੀ 2019 ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਤੋਂ ਉੱਠੀ ਹੈ। ਡਿਵੀਜਨ ਬੈਂਚ ਨੇ 3 ਜੁਲਾਈ 2012 ਦੇ ਕੋਲਕਾਤਾ ਨਗਰ ਨਿਗਮ1SUPERSCRIPT ਦੇ ਇੱਕ ਸਰਕੁਲਰ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਿਆ ਜਿਸ ਨੇ ਡਿਪਲੋਮਾ ਅਤੇ ਡਿਗਰੀ ਧਾਰਕ ਸਬ-ਅਸਿਸਟੈਂਟ ਇੰਜੀਨੀਅਰਾਂ2SUPERSCRIPT ਲਈ ਸੁਪਰਨਮਰੇਟਰੀ ਨਿਯੁਕਤੀਆਂ ਲਈ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸ਼ਰਤਾਂ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਕੀਤਾ। 5 ਜੁਲਾਈ 2012 ਦੀ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀ ਗਰੇਡੇਸ਼ਨ ਸੂਚੀ ਨੂੰ ਵੀ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸਰਕੁਲਰ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ।

2. ਅਪੀਲਕਰਤਾ, ਜੋ ਕਿ ਐਸ.ਏ.ਈ. ਹਨ ਅਤੇ ਇੰਜੀਨੀਅਰਿੰਗ ਵਿੱਚ ਡਿਪਲੋਮਾ ਰੱਖਦੇ ਹਨ, ਨੇ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਰਿਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਸੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ 3 ਜੁਲਾਈ 2012 ਦੇ ਸਰਕੁਲਰ ਅਤੇ ਗਰੇਡੇਸ਼ਨ ਸੂਚੀ ਦੀ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਕਿ ਐਸ.ਏ.ਈ. ਦੇ ਇੱਕੋ ਜਿਹੇ ਕੈਡਰ ਵਿੱਚ ਵਰਗੀਕਰਨ ਸੁਪਰਨਮੇਰੇਟਰੀ ਅਸਾਮੀਆਂ 'ਤੇ ਨਿਯੁਕਤੀ ਲਈ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਚਛੇਦ 14 ਅਤੇ 16 ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਦਾ ਹੈ। 6 ਅਕਤੂਬਰ 2015 ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ, ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਨੇ ਰਿਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਮੰਨਿਆ ਅਤੇ ਸਰਕੁਲਰ ਨੂੰ ਮਨਮਾਨਾ ਅਤੇ ਅਸੰਵਿਧਾਨਿਕ ਕਰਾਰ ਦਿੱਤਾ। ਲੈਟਰਸ ਪੇਟੈਂਟ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ, ਡਿਵੀਜਨ ਬੈਂਚ ਨੇ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਉਲਟ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਉੱਚ ਅਸਾਮੀ ਦੇ ਸਹਾਇਕ ਇੰਜੀਨੀਅਰ ਲਈ ਸੁਪਰਨਮਰੇਟਰੀ ਨਿਯੁਕਤੀਆਂ ਲਈ ਸਿੱਖਿਆ ਯੋਗਤਾ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਵਰਗੀਕਰਨ ਵੈਧ ਹੈ।

ਤੱਥ

3. ਕੇ.ਐਮ.ਸੀ., ਬੀਸਵਾਂ ਜਵਾਬਦੇਹ, ਇੰਜੀਨੀਅਰਿੰਗ ਵਿਭਾਗ ਵਿੱਚ ਦੋ ਵੱਖਰੇ ਸੇਵਾ ਕੈਡਰ ਰੱਖਦਾ ਹੈ: (i) ਅਧੀਨ ਇੰਜੀਨੀਅਰਿੰਗ ਸੇਵਾ ਅਤੇ (ii) ਇੰਜੀਨੀਅਰਿੰਗ ਸੇਵਾ। ਅਧੀਨ ਇੰਜੀਨੀਅਰਿੰਗ ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਵੇਸ਼ ਪੋਸਟ ਇੱਕ ਸਬ-ਆਰਡੀਨੇਟ ਅਸਿਸਟੈਂਟ ਇੰਜੀਨੀਅਰ (ਐਸ.ਏ.ਈ.) ਹੈ, ਜਿਸ ਲਈ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਯੋਗਤਾ ਸਿਵਲ/ਮਕੈਨੀਕਲ/ਇਲੈਕਟ੍ਰੀਕਲ ਸ਼ਾਖਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਇੰਜੀਨੀਅਰਿੰਗ ਦਾ ਡਿਪਲੋਮਾ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਯੋਗਤਾ ਡਿਪਲੋਮਾ ਦੀ ਹੈ, ਇੰਜੀਨੀਅਰਿੰਗ ਦੀ ਡਿਗਰੀ ਰੱਖਣ ਵਾਲਾ ਵਿਅਕਤੀ ਵੀ ਚੋਣ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਵਿੱਚ ਭਾਗ ਲੈਣ ਦੇ ਯੋਗ ਹੈ। ਚੋਣ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਲਿਖਤੀ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ, ਜਿਸ ਦੇ ਬਾਅਦ ਮਿਊਨਿਸਿਪਲ ਸਰਵਿਸ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੁਆਰਾ ਇੱਕ ਇੰਟਰਵਿਊ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਇੱਕ ਮੈਰਿਟ ਸੂਚੀ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਅਧੀਨ ਇੰਜੀਨੀਅਰਿੰਗ ਸੇਵਾ ਦੇ ਕੈਡਰ ਵਿੱਚ ਇੰਜੀਨੀਅਰਿੰਗ ਦਾ ਡਿਪਲੋਮਾ ਜਾਂ ਡਿਗਰੀ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ,

ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਡਿਗਰੀ ਧਾਰਕਾਂ ਨੇ ਨਿਯੁਕਤੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਯੋਗਤਾ ਹਾਸਲ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਐਸ.ਏ.ਈ. ਦੇ ਅਸਾਮੀ ਤੋਂ ਪਹਿਲੀ ਤਰੱਕੀ ਸਹਾਇਕ ਇੰਜੀਨੀਅਰ (ਏ.ਈ.) ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇੱਕ ਐਸ.ਏ.ਈ. ਮੁੱਖ ਇੰਜੀਨੀਅਰ ਦੀ ਅਸਾਮੀ ਤੱਕ ਲਗਾਤਾਰ ਤਰੱਕੀਆਂ ਦੀ ਆਸ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਏ.ਈ. ਇੰਜੀਨੀਅਰਿੰਗ ਸੇਵਾ ਕੈਡਰ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਵੇਸ਼ ਪੱਧਰ ਦੀ ਅਸਾਮੀ ਹੈ,

ਜਿਸ ਲਈ ਸਿੱਧੀ ਭਰਤੀ ਉਹਨਾਂ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਤੋਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਜੋ ਇੰਜੀਨੀਅਰਿੰਗ ਦੀ ਡਿਗਰੀ ਰੱਖਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਏ.ਈ. ਦੀ ਪੋਸਟ ਸਿੱਧੀ ਭਰਤੀ ਜਾਂ ਐਸ.ਏ.ਈ.ਜ਼ ਦੀ ਤਰੱਕੀ ਰਾਹੀਂ ਭਰੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ।

4. 23 ਦਸੰਬਰ 1994 ਨੂੰ, ਕੋਲਕਾਤਾ ਨਗਰ ਨਿਗਮ ਸੇਵਾਵਾਂ (ਕਾਮਨ ਕੈਡਰਾਂ) ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨਜ਼4$_{SUPERSCRIPT}$ ਨੂੰ ਕੋਲਕਾਤਾ ਨਗਰ ਨਿਗਮ ਐਕਟ 1980 ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 510 ਅਧੀਨ ਨੋਟੀਫਾਈ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਭਰਤੀ ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨਜ਼ ਸਾਰੇ ਵਿਭਾਗਾਂ ਅਤੇ ਦਫ਼ਤਰਾਂ ਅਧੀਨ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਉੱਤੇ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਕਾਮਨ ਕੈਡਰਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧ ਅਤੇ ਨਿਯੰਤਰਣ; ਸੀਨੀਅਰਿਟੀ ਅਤੇ ਭਰਤੀ, ਹੋਰ ਸੇਵਾ ਸ਼ਰਤਾਂ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਭਰਤੀ ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨਜ਼ ਦੇ ਨਿਯਮ 9 ਵਿੱਚ ਏ.ਈ. ਅਤੇ ਐਸ.ਏ.ਈ. ਦੀ ਪੋਸਟ ਲਈ ਭਰਤੀ ਦੀ ਵਿਧੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਜੋ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਟੇਬਲ ਵਿੱਚ ਹੈ:

ਸਹਾਇਕ ਇੰਜੀਨੀਅਰ

(ਸਿਵਲ/ਮਕੈਨੀਕਲ/ਇਲੈਕਟ੍ਰੀਕਲ)

ਸਹਾਇਕ ਇੰਜੀਨੀਅਰ ਦੀ ਕੁੱਲ ਕੈਡਰ ਸ਼ਕਤੀ ਦੇ 50% ਅਸਾਮੀਆਂ ਨੂੰ ਸਬ-ਅਸਿਸਟੈਂਟ ਇੰਜੀਨੀਅਰ ਲਈ ਕਾਮਨ ਕੈਡਰ ਵਿੱਚ ਪੈਦਾ ਹੋਏ ਅਸਾਮੀਆਂ ਤੋਂ ਤਰੱਕੀ ਦੁਆਰਾ ਭਰਿਆ ਜਾਵੇਗਾ

ਅਤੇ

ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਕੈਡਰ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀਆਂ 50% ਅਸਾਮੀਆਂ ਨੂੰ ਲੋੜੀਂਦੀਆਂ ਔਪਚਾਰਿਕਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦਿਆਂ ਸਿੱਧੀ ਭਰਤੀ ਦੁਆਰਾ ਭਰਿਆ ਜਾਵੇਗਾ

ਸਿੱਧੀ ਭਰਤੀ ਲਈ ਯੋਗਤਾਵਾਂ

ਇੱਕ ਮਾਨਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਜਾਂ ਇਸਦੇ ਬਰਾਬਰ ਦੀ ਸਿਵਲ/ਮਕੈਨੀਕਲ/ਇਲੈਕਟ੍ਰੀਕਲ ਇੰਜੀਨੀਅਰਿੰਗ ਵਿੱਚ ਡਿਗਰੀ।

ਵਿਜ਼ਨਾਪਨ ਦੇ ਸਾਲ ਦੀ 1ਲੀ$_{SUPERSCRIPT}$ ਜਨਵਰੀ ਨੂੰ 35 ਸਾਲ ਤੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਉਮਰ ਨਹੀਂ।

ਵਾਂਛਨੀਯ: ਇੱਕ ਸਾਲ ਦਾ ਪੋਸਟ-ਗ੍ਰੈਜੂਏਟ ਵਿਅਵਹਾਰਿਕ ਪ੍ਰਸ਼ਿਕਸ਼ਣ ਜਾਂ ਅਧਿਐਨ ਜਾਂ ਵਿਅਵਹਾਰਿਕ ਇੰਜੀਨੀਅਰਿੰਗ ਅਨੁਭਵ ਦੀ ਖੋਜ।

ਸਬ-ਅਸਿਸਟੈਂਟ ਇੰਜੀਨੀਅਰ

(ਸਿਵਲ/ਮਕੈਨੀਕਲ/ਇਲੈਕਟ੍ਰੀਕਲ)

ਲੋੜੀਂਦੀਆਂ ਔਪਚਾਰਿਕਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦਿਆਂ ਸਿੱਧੀ ਭਰਤੀ ਲਈ ਯੋਗਤਾਵਾਂ

ਸਿੱਧੀ ਭਰਤੀ ਲਈ ਯੋਗਤਾਵਾਂ

ਪੱਛਮੀ ਬੰਗਾਲ ਜਾਂ ਇਸਦੇ ਬਰਾਬਰ ਦੀ ਸਟੇਟ ਕੌਂਸਲ ਲਈ ਇੰਜੀਨੀਅਰਿੰਗ ਅਤੇ ਤਕਨੀਕੀ ਸਿੱਖਿਆ ਤੋਂ

ਸਿਵਲ/ਮਕੈਨੀਕਲ/ਇਲੈਕਟ੍ਰੀਕਲ ਇੰਜੀਨੀਅਰਿੰਗ ਵਿੱਚ ਡਿਪਲੋਮਾ।

ਵਿਜ਼ਨਾਪਨ ਦੇ ਸਾਲ ਦੀ 1ਲੀ$_{SUPERSCRIPT}$ ਜਨਵਰੀ ਨੂੰ 35 ਸਾਲ ਤੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਉਮਰ ਨਹੀਂ।

ਵਾਂਛਨੀਯ: ਇੱਕ ਸਾਲ ਦਾ ਵਿਅਵਹਾਰਿਕ ਪ੍ਰਸ਼ਿਕਸ਼ਣ ਜਾਂ ਅਧਿਐਨ ਜਾਂ ਖੋਜ ਜਾਂ ਵਿਅਵਹਾਰਿਕ ਇੰਜੀਨੀਅਰਿੰਗ ਅਨੁਭਵ।

ਨੋਟ: ਡਿਪਟੀ ਚੀਫ਼ ਇੰਜੀਨੀਅਰ, ਐਕਜ਼ੀਕਿਊਟਿਵ ਇੰਜੀਨੀਅਰ, ਸਹਾਇਕ ਇੰਜੀਨੀਅਰ, ਅਤੇ ਸਬ-ਅਸਿਸਟੈਂਟ ਇੰਜੀਨੀਅਰ ਦੀਆਂ ਹਰੇਕ ਕੈਡਰਾਂ ਨੂੰ ਸਟ੍ਰੀਮਵਾਈਜ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਭਾਵ ਸਿਵਲ, ਮਕੈਨੀਕਲ ਅਤੇ ਇਲੈਕਟ੍ਰੀਕਲ ਲਈ।

5. ਭਰਤੀ ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨਜ਼ ਨੂੰ 7 ਅਗਸਤ 1997 ਨੂੰ ਮੋਡੀਫਾਈ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਤਾਂ ਜੋ ਏ.ਈ. ਦੀ ਪੋਸਟ ਲਈ ਤਿੰਨ ਮੋਡ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕੇ: (i) ਐਸ.ਏ.ਈ.ਜ਼ ਦੀ ਤਰੱਕੀ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲ ਏ.ਈ. ਤੋਂ ਹੇਠਾਂ ਪੋਸਟ ਵਿੱਚ ਘੱਟੋ ਘੱਟ 10 ਸਾਲਾਂ ਦਾ ਅਨੁਭਵ ਹੈ; (ii) ਸਿੱਧੀ ਭਰਤੀ; ਅਤੇ (iii) ਸਾਰੇ ਅਨੁਸ਼ਾਸਨਾਂ ਵਿੱਚ ਡਿਗਰੀ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ ਐਸ.ਏ.ਈ.ਜ਼ ਦੀ ਚੋਣ ਦੁਆਰਾ ਤਰੱਕੀ। ਉਪਰੋਕਤ ਤਿੰਨ ਸਟ੍ਰੀਮਾਂ ਲਈ ਕੋਟਾ 45% : 45% : 10% ਤੇ ਤੈਅ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।ਮੋਡੀਫਾਈਡ ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨਜ਼ ਹੇਠਾਂ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ:

ਪ੍ਰਮੋਸ਼ਨ ਲਈ
ਸਹਾਇਕ - ਇੰਜੀਨੀਅਰ
(ਸਿਵਲ)/ਮਿਕੈਨੀਕਲ/ਇਲੈਕਟ੍ਰੀਕਲ।

ਸਹਾਇਕ ਇੰਜੀਨੀਅਰ ਦੀ ਕੁੱਲ ਕੈਡਰ ਸ਼ਕਤੀ ਦੇ 45% ਅਸਾਮੀਆਂ ਨੂੰ ਸਾਂਝੇ ਕੈਡਰ ਵਿੱਚ ਸਬ-ਸਹਾਇਕ ਇੰਜੀਨੀਅਰ ਦੇ ਅਹੁਦਿਆਂ ਤੋਂ ਪ੍ਰਮੋਸ਼ਨ ਦੁਆਰਾ ਭਰਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਜਿਸ ਕੋਲ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ 10 ਸਾਲ ਦਾ ਤਜਰਬਾ ਹੋਵੇ ਸਹਾਇਕ ਇੰਜੀਨੀਅਰ ਦੇ ਹੇਠਲੇ ਅਹੁਦੇ ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਕੈਡਰ ਸ਼ਕਤੀ ਦੇ 45% ਨੂੰ ਲੋੜੀਂਦੀ ਔਪਚਾਰਿਕਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਮੰਨਦਿਆਂ ਸਿੱਧੀ ਭਰਤੀ ਦੁਆਰਾ ਭਰਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਸਾਮੀਆਂ ਦੇ 10% ਨੂੰ ਸਾਰੇ ਡਿਸਿਪਲਿਨਾਂ ਦੇ ਸਬ-ਸਹਾਇਕ ਇੰਜੀਨੀਅਰ ਤੋਂ ਸਹਾਇਕ ਇੰਜੀਨੀਅਰ ਦੇ ਅਹੁਦੇ ਲਈ ਪ੍ਰਮੋਸ਼ਨ ਦੁਆਰਾ ਚੁਣੌਤੀ ਲਈ ਰਾਖੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਪ੍ਰਮੋਸ਼ਨ ਸਖਤੀ ਨਾਲ ਮੈਰਿਟ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ ਉਹਨਾਂ ਸਬ-ਸਹਾਇਕ ਇੰਜੀਨੀਅਰਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਜਿਹੜੇ ਸੰਬੰਧਿਤ ਡਿਸਿਪਲਿਨਾਂ ਵਿੱਚ ਇੰਜੀਨੀਅਰਿੰਗ ਦੀ ਡਿਗਰੀ ਰੱਖਦੇ ਹੋਣ ਅਤੇ ਸਬ-ਸਹਾਇਕ ਇੰਜੀਨੀਅਰ ਦੇ ਅਹੁਦੇ ਵਿੱਚ 10 (ਦਸ) ਸਾਲ ਦਾ ਤਜਰਬਾ ਹੋਵੇ।

6. ਐਈ ਦੇ ਅਹੁਦੇ ਲਈ ਭਰਤੀ ਨਿਯਮਾਂ ਨੂੰ ਕੇਐਮਸੀ ਦੁਆਰਾ ਸੋਧਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ 20 ਫਰਵਰੀ 2002 ਨੂੰ ਇੱਕ ਸਰਕੁਲਰ5$_{SUPERSCRIPT}$ ਰਾਹੀਂ ਸੂਚਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ:

(i) ਐਈ ਦੀ ਕੁੱਲ ਕੈਡਰ ਸ਼ਕਤੀ ਦੇ 50% ਨੂੰ ਸਾਂਝੇ ਕੈਡਰ ਲਈ ਐਸਏਈ ਦੇ ਅਹੁਦਿਆਂ ਤੋਂ ਪ੍ਰਮੋਸ਼ਨ ਦੁਆਰਾ ਭਰਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਜਿਸ ਕੋਲ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਦਸ ਸਾਲ ਦਾ ਤਜਰਬਾ ਹੋਵੇ ਇੱਕ ਐਸਏਈ ਵਜੋਂ;$_{NONE\ NONE}$

(ii) ਐਈ ਦੀ ਕੁੱਲ ਕੈਡਰ ਸ਼ਕਤੀ ਦੇ 15% ਅਸਾਮੀਆਂ ਨੂੰ ਉਹਨਾਂ ਐਸਏਈਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਪ੍ਰਮੋਸ਼ਨ ਦੁਆਰਾ ਭਰਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਜਿਹੜੇ ਇੰਜੀਨੀਅਰਿੰਗ ਦੀ ਡਿਗਰੀ ਜਾਂ ਬਰਾਬਰ ਦੀ ਯੋਗਤਾ ਰੱਖਦੇ ਹੋਣ ਇੱਕ ਮਾਨਤਾ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਤੋਂ; ਅਤੇ ਜਿਹੜੇ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਦਸ ਸਾਲ ਦਾ ਤਜਰਬਾ ਰੱਖਦੇ ਹੋਣ ਇੱਕ ਐਸਏਈ ਵਜੋਂ, ਜਿਸ ਵਿੱਚੋਂ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਪੰਜ ਸਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਧਾਰਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਡਿਗਰੀ (ਜਾਂ ਬਰਾਬਰ) ਧਾਰਕ ਐਸਏਈ ਵਜੋਂ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ; ਅਤੇ$_{NONE\ NONE}$

(iii) $_{NONE}$ਕੁੱਲ ਕੈਡਰ ਸ਼ਕਤੀ ਦੇ 35% ਨੂੰ ਲੋੜੀਂਦੀ ਔਪਚਾਰਿਕਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਮੰਨਦਿਆਂ ਸਿੱਧੀ ਭਰਤੀ ਦੁਆਰਾ ਭਰਿਆ ਜਾਵੇਗਾ।$_{NONE\ NONE}$

7. ਇਸ ਸਰਕੁਲਰ ਨੂੰ ਇੱਕ ਲਿਖਤੀ ਪਟੀਸ਼ਨ6$_{SUPERSCRIPT}$ ਵਿੱਚ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਉਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਨੂੰ ਕੇਐਮਸੀ ਅੱਗੇ ਇੱਕ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ ਕਰਨ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਨਾਲ ਨਿਪਟਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ।

8. ਕੇ.ਐਮ.ਸੀ. ਨੇ ਐਸ.ਏ.ਈ. ਦੇ ਅਹੁਦੇ ਤੋਂ ਅਗਲੇ ਉੱਚੇ ਅਹੁਦੇ ਏ.ਈ. ਵਿੱਚ ਤਰੱਕੀ ਵਿੱਚ ਆਈ ਠਹਿਰਾਵ ਨੂੰ ਦੂਰ ਕਰਨ ਦੇ ਯਤਨ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਪੱਤਰ7$_{\text{SUPERSCRIPT}}$ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਜੋ 17 ਜੂਨ 2008 ਨੂੰ ਦਿਤਾ ਗਿਆ। ਇਹ ਪੱਤਰ, ਜੋ ਪਹਿਲੀ ਕਰੀਅਰ ਅਗਵਾਈ ਯੋਜਨਾ ਵਜੋਂ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਨੇ ਐਸ.ਏ.ਈ. ਨੂੰ ਜੋ ਕੇ.ਐਮ.ਸੀ. ਵਿੱਚ ਸੰਤੋਖਜਨਕ ਸੇਵਾ ਦੇ ਵੀਹ ਸਾਲ ਪੂਰੇ ਕਰ ਚੁੱਕੇ ਹਨ, ਨੂੰ ਏ.ਈ. ਦੇ ਮੂਲ ਤਨਖਾਹ ਪੈਮਾਨੇ (ਰੁ. 8,000 - 275/-1000) ਦੇਣ ਦੀ ਸਿਫਾਰਿਸ਼ ਕੀਤੀ।

9. 2012 ਵਿੱਚ, ਕੇ.ਐਮ.ਸੀ. ਦੇ ਪਰਸੋਨੈਲ ਵਿਭਾਗ ਵੱਲੋਂ ਐਸ.ਏ.ਈ.ਜ਼ ਲਈ ਤਰੱਕੀ ਦੇ ਮੌਕੇ ਖੋਲਣ ਲਈ ਏ.ਈ.ਜ਼ ਦੇ ਰੈਂਕ ਵਿੱਚ ਅਤਿਰਿਕਤ ਅਹੁਦੇ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਇੱਕ ਪ੍ਰਸਤਾਵਨਾ ਪ੍ਰਸਾਰਿਤ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਇਸ ਪ੍ਰਸਤਾਵਨਾ ਦਾ ਤਰਕ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਐਸ.ਏ.ਈ.ਜ਼ ਵਿੱਚ ਆਈ ਠਹਿਰਾਵ ਨੂੰ ਠੀਕ ਕਰਨਾ ਜੋ, ਬਾਵਜੂਦ ਇਸ ਦੇ ਕਿ ਉਹ ਵੀਹ ਤੋਂ ਪੰਜਾਹ ਸਾਲ ਦੀ ਸੇਵਾ ਪੂਰੀ ਕਰ ਚੁੱਕੇ ਸਨ, ਪਰ ਤਰੱਕੀ ਨਹੀਂ ਮਿਲੀ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਨਿਰਾਸ਼ ਹੋ ਗਏ ਸਨ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਕੁਝ ਐਸ.ਏ.ਈ.ਜ਼ ਨੇ ਸੇਵਾ ਦੌਰਾਨ ਇੰਜੀਨੀਅਰਿੰਗ ਦੀ ਡਿਗਰੀ ਹਾਸਲ ਕੀਤੀ ਸੀ, ਅਤੇ ਫਿਰ ਵੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਤਰੱਕੀ ਨਹੀਂ ਮਿਲੀ। ਪ੍ਰਸਤਾਵਨਾ ਨੇ ਡਿਪਲੋਮਾ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ ਐਸ.ਏ.ਈ.ਜ਼ ਅਤੇ ਡਿਗਰੀ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ ਐਸ.ਏ.ਈ.ਜ਼ ਵਿੱਚ ਫਰਕ ਪੈਦਾ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ (ਕੇ.ਐਮ.ਸੀ. ਵਿੱਚ ਐਸ.ਏ.ਈ. ਵਜੋਂ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਜਾਂ ਸੇਵਾ ਦੌਰਾਨ ਹਾਸਲ ਕੀਤੀ)। ਪਹਿਲੇ ਵਾਲੇ ਨੂੰ ਜੇਕਰ ਉਹ ਪੰਜਾਹ ਸਾਲ ਦੀ ਸੇਵਾ ਪੂਰੀ ਕਰ ਚੁੱਕੇ ਹਨ, ਤਾਂ ਏ.ਈ. ਦੇ ਅਹੁਦੇ ਤੇ ਤਰੱਕੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ, ਜਦਕਿ ਬਾਅਦ ਵਾਲੇ ਨੂੰ ਜੇਕਰ ਉਹ ਤੇਰਾਂ ਸਾਲ ਜਾਂ ਉਸ ਤੋਂ ਵੱਧ ਦੀ ਸੇਵਾ ਪੂਰੀ ਕਰ ਚੁੱਕੇ ਹਨ, ਜਿਸ ਵਿੱਚੋਂ ਪੰਜ ਸਾਲ ਡਿਗਰੀ ਧਾਰਕ ਵਜੋਂ ਸੇਵਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੋਵੇ।

10. ਇਹ ਪ੍ਰਸਤਾਵਨਾ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਦੂਜੀ ਕਰੀਅਰ ਅਗਵਾਈ ਯੋਜਨਾ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, 3 ਜੁਲਾਈ 2012 ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਇੱਕ ਪੱਤਰ ਦੁਆਰਾ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਇਹ ਪੱਤਰ ਐਸ.ਏ.ਈ.ਜ਼ ਲਈ ਅਤਿਰਿਕਤ ਏ.ਈ. ਅਹੁਦੇ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਸਿਫਾਰਿਸ਼ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਡਿਪਲੋਮਾ ਰੱਖਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਪੰਜਾਹ ਸਾਲ ਦੀ ਸੇਵਾ ਪੂਰੀ ਕਰ ਚੁੱਕੇ ਹਨ ਅਤੇ ਐਸ.ਏ.ਈ.ਜ਼ ਜੋ ਡਿਗਰੀ ਰੱਖਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਤੇਰਾਂ ਸਾਲ ਦੀ ਸੇਵਾ ਪੂਰੀ ਕਰ ਚੁੱਕੇ ਹਨ (ਜਿਸ ਵਿੱਚੋਂ ਪੰਜ ਸਾਲ ਡਿਗਰੀ ਧਾਰਕ ਵਜੋਂ ਸੇਵਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੋਵੇ)। ਇੱਕ ਪੱਤਰ ਦੀ ਧਾਰਾ 3 ਦੱਸਦੀ ਹੈ ਕਿ ਅਤਿਰਿਕਤ ਅਹੁਦੇ ਸਨਮਾਨਿਤ ਖਾਲੀ ਜਗਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਸਮਾਯੋਜਿਤ ਕੀਤੇ ਜਾਣਗੇ ਜਦੋਂ ਕਿਸੇ ਖਾਲੀ ਜਗ੍ਹਾ ਦੀ ਉਪਲਬਧਤਾ ਏ.ਈ. ਦੇ ਮਨਜ਼ੂਰ ਅਹੁਦੇ ਵਿੱਚ ਹੋਵੇਗੀ। ਹੋਰ, ਇੱਕ ਪੱਤਰ ਦੀ ਧਾਰਾ 5 ਦੱਸਦੀ ਹੈ ਕਿ ਏ.ਈ. ਦੇ ਅਹੁਦੇ ਲਈ ਮੌਜੂਦਾ ਭਰਤੀ ਨਿਯਮਾਂ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਬਦਲਾਅ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇੱਕ ਪੱਤਰ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਵਿੱਚ, 5 ਜੁਲਾਈ 2012 ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਇੱਕ ਦਫਤਰੀ ਆਦੇਸ਼ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਐਸ.ਏ.ਈ.ਜ਼ ਦੀ ਸੂਚੀ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤੀ ਜੋ ਅਤਿਰਿਕਤ ਅਹੁਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਏ.ਈ. ਦੇ ਅਹੁਦੇ ਤੇ ਤਰੱਕੀ ਪਾਈ ਗਈ। ਇੱਕ ਪੱਤਰ ਅਤੇ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਆਈ ਗ੍ਰੇਡੇਸ਼ਨ ਸੂਚੀ ਦੋਵੇਂ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਅਤੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਅੱਗੇ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹਨ।

11. ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਇਕਲੌਤੇ ਜੱਜ ਨੇ ਫੈਸਲਾ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਜਦੋਂ ਵੱਖ ਵੱਖ ਸਿੱਖਿਆ ਯੋਗਤਾਵਾਂ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਇੱਕ ਸਾਂਝੇ (ਬਨਾਮ) ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਭਰਤੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਅਤੇ ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਚੁਣੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਉਸ ਕਾਡਰ ਵਿੱਚ ਵਰਗੀਕਰਨ ਧਾਰਾ 14 ਅਤੇ 16 ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਹੋਵੇਗੀ ਸੰਵਿਧਾਨ. ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਦੇਖਿਆ ਕਿ ਵਰਗੀਕਰਨ ਤਰੱਕੀ ਲਈ ਉਹਨਾਂ SAEs ਨੂੰ ਇਨਾਮ ਦੇਣ ਲਈ ਨਹੀਂ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸੁਧਾਰ ਕੀਤਾ ਸੀ ਸੇਵਾ ਦੌਰਾਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਵਿਦਿਅਕ ਯੋਗਤਾ, ਪਰ ਇਸ ਦੀ ਬਜਾਏ ਇੱਕ ਲਾਭ ਸੀ ਸਾਰੇ ਡਿਗਰੀ ਧਾਰਕਾਂ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਦੇ ਉਲਟ, ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ, ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਬੈਂਚ ਨੇ ਅਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤੇ ਸਰਕੂਲਰ ਦੀ ਵੈਧਤਾ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਿਆ ਅਤੇ ਗ੍ਰੇਡੇਸ਼ਨ ਸੂਚੀ ਅਤੇ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਦੇ ਨਜ਼ਰੀਏ ਨੂੰ ਉਲਟਾਉਂਦੇ ਹੋਏ ਦੇਖਿਆ ਕਿ:

(i) ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ SAEs ਤੋਂ AEs ਤੱਕ ਤਰੱਕੀ ਲਈ ਕੋਟਾ ਵਿਦਿਅਕ ਯੋਗਤਾ ਅਤੇ ਤਜਰਬਾ 7 ਨੂੰ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਗਸਤ 1997, ਨਾ ਕਿ ਇਪਗਨਡ ਸਰਕੂਲਰ ਦੁਆਰਾ। ਪਿਛਲੇ ਅਜਿਹਾ ਫਰਕ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਸਰਕੂਲਰ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ ਕਾਰਜਸ਼ੀਲ ਰਹੇ ਹਨ;

(ii) ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਯੋਗਤਾ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, SAEs ਨੂੰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਵੀਹ ਸਾਲ ਪੂਰੇ ਹੋਣ 'ਤੇ AE ਦਾ ਮੁਢਲਾ ਤਨਖਾਹ ਸਕੇਲ ਸੇਵਾ। ਅਲੈਕਿਕ ਸੰਖਿਆ ਬਣਾ ਕੇ ਅਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤਾ ਸਰਕੂਲਰ ਪੋਸਟਾਂ, ਸਿਰਫ਼ SAE ਨੂੰ AEs ਵਜੋਂ ਮਨੋਨੀਤ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਹੋਰ ਕੋਈ ਲਾਭ ਨਹੀਂ ਹੈ ਇਸ ਅਹੁਦਾ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ;

(iii) ਇਪਗਨਡ ਸਰਕੂਲਰ ਮੌਜੂਦਾ ਨੂੰ ਸੋਧਦਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਪ੍ਰਮੋਸ਼ਨਲ ਮੌਕੇ, ਪਰ ਕੇਵਲ ਉਹਨਾਂ ਦੁਆਰਾ ਪੂਰਕ ਕੁਝ ਯੋਗ SAEs ਨੂੰ AE ਦਾ ਸਿਰਲੇਖ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨਾ। ਇਹ ਅਲੌਕਿਕ ਅਸਾਮੀਆਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਸਮਾਯੋਜਨ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹਨ ਸਥਾਈ ਅਸਾਮੀਆਂ ਬਣਾਈਆਂ ਜਾ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਆਮ AE ਕੇਡਰ ਦੀ ਤਾਕਤ ਨਹੀਂ ਵਧਾਈ ਗਈ ਹੈ;

(iv) ਇਪਗਨਡ ਸਰਕੂਲਰ ਪ੍ਰਚਾਰ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਬਦਲਦਾ ਡਿਪਲੋਮਾ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ SAE ਦੇ ਮੌਕੇ, ਨਾ ਹੀ ਇਹ ਵਧਾਉਂਦਾ ਹੈ ਡਿਗਰੀ ਧਾਰਕ ਦੇ ਪ੍ਰਚਾਰ ਦੇ ਮੌਕੇ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਕੋਟਾ 20 ਫਰਵਰੀ 2002 ਦੇ ਸਰਕੂਲਰ ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਈਆਂ ਗਈਆਂ ਅਸਾਮੀਆਂ ਦੀ (17 ਜੂਨ 2008 ਦੇ ਸਰਕੂਲਰ ਦੁਆਰਾ ਸੋਧਿਆ ਗਿਆ) ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ impugned ਸਰਕੂਲਰ ਦੁਆਰਾ ਰੱਦ; ਅਤੇ

(v) ਜੰਮੂ ਅਤੇ ਕਸ਼ਮੀਰ ਰਾਜ ਬਨਾਮ ਸ੍ਰੀ ਤ੍ਰਿਲੋਕੀਨਾਥ ਖੋਸਾ8, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਫੈਸਲਾ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨਿਕ ਕੁਸ਼ਲਤਾ ਹਾਸਲ ਕਰਨ ਲਈ ਸਿੱਖਿਆ ਯੋਗਤਾਵਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ ਤੇ ਕੀਤੀ ਗਈ ਵਰਗੀਕਰਨ ਨਾ ਤਾਂ ਮਨਮਾਨੀ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਚਛੇਦ 14 ਜਾਂ 16 ਅਧੀਨ ਨਾਜਾਇਜ਼। ਕੇ.ਐਮ.ਸੀ. ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਵਰਗੀਕਰਨ ਜੋ ਠਹਿਰੇ ਹੋਏ ਐਸ.ਏ.ਈ.ਜ਼ ਵਿੱਚੋਂ ਨਿਰਾਸ਼ਾ ਨੂੰ ਦੂਰ ਕਰਕੇ ਕੁਸ਼ਲਤਾ ਵਧਾਉਣ ਲਈ ਹੈ, ਇੱਕ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਨੀਤੀ ਫੈਸਲਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਦਖਲ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹ

ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੇ ਸਬਮਿਸ਼ਨ

12. ਸ੍ਰੀ ਬਿਕਾਸ਼ ਰੰਜਨ ਭੱਟਾਚਾਰੀਆ, ਸੀਖਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤ ਵੱਡੇ ਵਕੀਲ ਜੋ ਅਪੀਲਕਰਤਾਓਂ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਹਨ ਜੋ ਐਸ.ਏ.ਈ.ਜ਼ ਦੇ ਡਿਪਲੋਮਾ ਧਾਰਕ ਹਨ, ਨੇ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਸਬਮਿਸ਼ਨ ਕੀਤੇ ਹਨ:

(i) ਅਪੀਲ ਲਈ ਨਿੱਜੀ ਜਵਾਬਦੇਹ ਲੋਕ ਇੰਜੀਨੀਅਰਿੰਗ ਦੀ ਡਿਗਰੀ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਐਸ.ਏ.ਈ. ਦੇ ਕੈਡਰ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਏ ਸਨ ਬਾਵਜੂਦ ਇਸ ਅਸਾਮੀ ਲਈ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਯੋਗਤਾ ਇੰਜੀਨੀਅਰਿੰਗ ਵਿੱਚ ਡਿਪਲੋਮਾ ਹੋਣਾ ਸੀ। ਇਹ ਵਿਅਕਤੀ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਏ.ਈ. ਦੀ ਅਸਾਮੀ ਲਈ ਪ੍ਰਮੋਸ਼ਨ ਲਈ 15 ਫੀਸਦੀ ਵੱਖਰੀ ਰਿਜ਼ਰਵੇਸ਼ਨ ਰੱਖਦੇ ਹਨ, ਜੋ ਕਿ 20 ਫਰਵਰੀ 2002 ਦੇ ਸਰਕੂਲਰ ਅਨੁਸਾਰ ਹੈ;

(ii) ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸਰਕੂਲਰ ਨੇ ਸਥਿਰ ਐਸ.ਏ.ਈ.ਜ਼ ਲਈ ਪ੍ਰਮੋਸ਼ਨ ਲਈ ਇਨਾਮ ਦੇਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ। ਪਰੰਤੂ, ਕੇ.ਐਮ.ਸੀ. ਨੇ ਇਹ ਸੂਚਿਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਐਸ.ਏ.ਈ. ਉੱਚ ਯੋਗਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਕੇ ਪ੍ਰਮੋਸ਼ਨ ਦੇ ਲਾਭ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਲਈ ਅਤਿਰਿਕਤ ਅਸਾਮੀਆਂ ਬਣਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਅਜਿਹੀ ਸੂਚਨਾ ਦੀ ਗੈਰ-ਮੌਜੂਦਗੀ ਵਿੱਚ, ਇੱਕ ਸਾਂਝੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਰਾਹੀਂ ਭਰਤੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨਾਲ ਵੱਖਰਾ ਵਿਵਹਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ;

(iii) ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲਿਆਂ ਭਾਰਤ ਸੰਘ ਬਨਾਮ ਅਤੁਲ ਸ਼ੁਕਲਾ & ਓਰਸ. 9, ਕੋ. ਏ.ਐਸ. ਆਈਯਰ & ਓਰਸ. ਬਨਾਮ ਬਾਲਾ ਸੁਬਰਮਣਿਅਮ & ਓਰਸ. 10, ਪੰਜਾਬ ਸਟੇਟ ਇਲੈਕਟ੍ਰਿਸਿਟੀ ਬੋਰਡ & ਅਨ੍ਹ. ਬਨਾਮ ਰਵਿੰਦਰ ਕੁਮਾਰ ਸ਼ਰਮਾ & ਓਰਸ. 11 ਦਰਸਾਉਂਦੇ ਹਨ ਕਿ ਇੱਕ ਵਾਰ ਵਿਅਕਤੀ ਇੱਕ ਸੇਵਾ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਬਣ ਗਏ ਹਨ, ਉਹ ਬਰਾਬਰ ਹਨ ਅਤੇ ਤਨਖਾਹ, ਸੀਨੀਅਰਿਟੀ, ਪ੍ਰਮੋਸ਼ਨ ਅਤੇ ਸੇਵਾ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਲਈ ਵੱਖਰੇ ਨਹੀਂ ਕੀਤੇ ਜਾ ਸਕਦੇ। ਕੈਰੀਅਰ ਅਡਵਾਂਸਮੈਂਟ ਸਕੀਮ ਇੱਕ ਇਨਾਮ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਲਾਭ ਨੂੰ ਦੇਣ ਲਈ ਇੱਕ ਵਰਗ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਵਰਗ ਨਹੀਂ ਬਣਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ;

(iv) ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਆਦੇਸ਼ ਨੇ ਤ੍ਰਿਲੋਕੀਨਾਥ ਖੋਸਾ (ਸੁਪਰਾ) ਦੇ ਅਨੁਪਾਤ ਦੀ ਸਰਾਹਨਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ, ਜਿੱਥੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਡਿਗਰੀ ਧਾਰਕਾਂ ਅਤੇ ਡਿਪਲੋਮਾ ਧਾਰਕਾਂ ਲਈ ਵੱਖਰੇ ਪ੍ਰਮੋਸ਼ਨ ਦੇ ਚੈਨਲਾਂ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੱਤੀ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਆਪਣੀ ਯੋਗਤਾ ਦੇ ਆਧਾਰ ਤੇ ਵੱਖਰੇ ਚੈਨਲਾਂ ਰਾਹੀਂ ਭਰਤੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ। ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਚੋਣ ਇੱਕ ਸਾਂਝੀ ਚੈਨਲ ਰਾਹੀਂ ਸੀ;

(v) ਅਪੀਲ ਦੇ ਲੰਬਿਤ ਰਹਿਣ ਦੌਰਾਨ, ਕੇ.ਐਮ.ਸੀ. ਨੇ 4 ਮਾਰਚ 2021 ਨੂੰ ਇੱਕ ਡਰਾਫਟ ਗ੍ਰੇਡੇਸ਼ਨ ਸੂਚੀ ਜਾਰੀ ਕੀਤੀ ਹੈ, ਜੋ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਡਿਪਲੋਮਾ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ ਐਸ.ਏ.ਈ.ਜ਼ ਦੇ ਕੋਈ ਅਸਰਦਾਰ ਪ੍ਰਮੋਸ਼ਨਲ ਰਸਤਾ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿਉਂਕਿ ਅਤਿਰਿਕਤ ਅਸਾਮੀਆਂ ਬਣਾਈਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ ਜੋ ਪਹਿਲਾਂ ਏ.ਈ.ਜ਼ ਦੀਆਂ ਅਸਲ ਅਸਾਮੀਆਂ ਨੂੰ

ਕਬਜ਼ਾ ਕਰਨਗੇ; ਅਤੇ

(vi) ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸਰਕੂਲਰ ਦਾ ਅਸਰ ਇਹ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਇੱਕ ਜੂਨੀਅਰ ਐਸ.ਏ.ਈ., ਜੋ ਕਿ ਡਿਗਰੀ ਧਾਰਕ ਹੈ, ਨੂੰ ਇੱਕ ਸੀਨੀਅਰ ਐਸ.ਏ.ਈ. ਨਾਲੋਂ, ਜੋ ਕਿ ਡਿਪਲੋਮਾ ਧਾਰਕ ਹੈ ਅਤੇ ਜਿਸ ਕੋਲ ਹੋਰ ਤਜਰਬਾ ਹੈ, ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਤਰੱਕੀ ਮਿਲੇਗੀ।

13. ਸ੍ਰੀ ਭੱਟਾਚਾਰਿਆ ਦੇ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ਾਂ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਕਰਦਿਆਂ, ਸ੍ਰੀ ਸੁਜੋਯ ਮੋਂਡਲ, ਜੋ ਕਿ ਕੇ.ਐਮ.ਸੀ. ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਸਿੱਖਿਅਤ ਵਕੀਲ ਹਨ, ਨੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਹੈ:

(i) ਭਰਤੀ ਨਿਯਮਾਂ ਦਾ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਹੈ ਕਿ ਸਿੱਖਿਆ ਯੋਗਤਾ ਕੇ.ਐਮ.ਸੀ. ਦੀ ਇੰਜੀਨੀਅਰਿੰਗ ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਭਰਤੀ ਅਤੇ ਤਰੱਕੀ ਲਈ ਇੱਕ ਮਾਪਦੰਡ ਹੈ;

(ii) ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸਰਕੂਲਰ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਐਸ.ਏ.ਈ.ਜ਼ ਵਿੱਚ ਠਹਿਰਾਓ ਦੇ ਪ੍ਰਮੋਸ਼ਨਲ ਰਸਤੇ ਖੋਲ੍ਹਣਾ ਸੀ। ਪਰ, ਇਸ ਸਰਕੂਲਰ ਰਾਹੀਂ, ਨਾ ਤਾਂ ਐਸ.ਏ.ਈ.ਜ਼ ਨੂੰ ਏ.ਈ. ਦੇ ਅਸਲ ਪ੍ਰਮੋਸ਼ਨਲ ਅਹੁਦੇ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਕੋਈ ਵਿੱਤੀ ਲਾਭ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਸਿਰਫ ਕੁਸ਼ਲ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨਿਕ ਕਾਰਜ ਲਈ ਏ.ਈ. ਦਾ ਦਰਜਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ;

(iii) ਨਿਯੋਕਤਾ ਵਜੋਂ, ਕੇ.ਐਮ.ਸੀ. ਨੂੰ ਕਾਰਜ ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਨਿਰਵਾਹ ਲਈ ਅਤੇ ਐਸ.ਏ.ਈ.ਜ਼ ਵਿੱਚ ਨਿਰਾਸਾ ਦੂਰ ਕਰਨ ਲਈ ਵਖਰੇਪਣ ਪੈਦਾ ਕਰਨ ਦਾ ਹੱਕ ਹੈ; ਅਤੇ

(iv) ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲਿਆਂ ਤ੍ਰਿਲੋਕੀਨਾਥ ਖੋਸਾ (ਸੁਪਰਾ), ਰੂਪ ਚੰਦ ਅਡਲਾਖਾ ਬਨਾਮ ਦਿੱਲੀ ਵਿਕਾਸ ਅਥਾਰਟੀ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ$12_{SUPERSCRIPT}$; ਉੱਤਰਾਖੰਡ ਰਾਜ ਬਨਾਮ ਐਸ.ਕੇ. ਸਿੰਘ$13_{SUPERSCRIPT}$ ਅਤੇ ਹੋਰ ਕੇਸਾਂ ਵਿੱਚ, ਜਿੱਥੇ ਵੱਖ ਵੱਖ ਯੋਗਤਾਵਾਂ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਤਰੱਕੀ ਲਈ ਮੌਕਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਸੰਪੂਰਣ ਸਮਾਨਤਾ ਬਰਕਰਾਰ ਨਹੀਂ ਰੱਖੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਕਿਉਂਕਿ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਘੱਟ ਯੋਗਤਾ ਵਾਲੇ ਨੂੰ ਵੱਖਰੇ ਸ਼ਰਤਾਂ 'ਤੇ ਤਰੱਕੀ ਦਾ ਮੌਕਾ ਦੇਣ ਦੀ ਵਿਚਾਰ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਬਜਾਏ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਸਰੇਆਮ ਮਨਾਹੀ ਕਰਨ ਦੇ।

14. ਸ੍ਰੀ ਅਮਿਤ ਸ਼ਰਮਾ, ਜੋ ਕਿ ਦੂਜੇ ਪੰਜਵੇਂ, ਛੇਵੇਂ, ਸੱਤਵੇਂ, ਅੱਠਵੇਂ ਅਤੇ ਨੌਵੇਂ ਜਵਾਬਦੇਹਾਂ ਵਲੋਂ, ਜੋ ਕਿ ਡਿਗਰੀ ਧਾਰਕ ਐਸ.ਏ.ਈ.ਜ਼ ਹਨ, ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਸਿੱਖਿਅਤ ਵਕੀਲ ਹਨ, ਨੇ ਸ੍ਰੀ ਮੋਂਡਲ ਦੇ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ਾਂ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਕੀਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਜੋਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਕਿ: (i) ਮੁਕਾਬਲਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਜਵਾਬਦੇਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸੇ ਨੇ ਵੀ ਐਸ.ਏ.ਈ. ਦੇ ਅਹੁਦੇ 'ਤੇ ਭਰਤੀ ਹੋਣ ਦੇ ਸਮੇਂ ਇੰਜੀਨੀਅਰਿੰਗ ਦੀਆਂ ਡਿਗਰੀਆਂ ਨਹੀਂ ਰੱਖੀਆਂ ਸਨ, ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਸੇਵਾ ਦੌਰਾਨ ਹਾਸਲ ਕੀਤਾ ਸੀ;

(ii) ਪਹਿਲਾ ਸਰਕੂਲਰ ਜਿਸ ਨੇ ਸਿੱਖਿਆ ਯੋਗਤਾ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਐਸ.ਏ.ਈ. ਤੋਂ ਏ.ਈ. ਤਕ ਤਰੱਕੀ ਲਈ ਕੋਟਾ ਮੁਹੱਈਆ ਕੀਤਾ ਸੀ, ਦੀ ਮਿਤੀ 7 ਅਗਸਤ 1997 ਸੀ, ਜੋ ਅੱਜ ਤਕ ਬਿਨਾਂ ਚੁਣੌਤੀ ਦੇ ਰਹਿ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ, 20 ਫਰਵਰੀ 2002 ਦਾ ਸਰਕੂਲਰ ਬਿਨਾਂ ਸਫਲਤਾ ਦੇ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਅਤੇ 17 ਜੂਨ 2008 ਦਾ ਸਰਕੂਲਰ ਚੁਣੌਤੀ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ; ਅਤੇ

(iii) ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲਾ ਰੂਪ ਚੰਦ ਅਦਲਖਾ (ਉਪਰੋਕਤ) ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨਾਲ ਮਿਲਦਾ ਜੁਲਦਾ ਹੈ, ਜਿੱਥੇ ਜੂਨੀਅਰ ਇੰਜੀਨੀਅਰਾਂ ਦੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਵਿੱਚ ਸਨਾਤਕ ਅਤੇ ਡਿਪਲੋਮਾ ਧਾਰਕ ਦੋਵੇਂ ਸ਼ਾਮਲ ਸਨ ਅਤੇ ਤਰੱਕੀ ਲਈ ਯੋਗਤਾ ਸੇਵਾ ਦੀ ਵੱਖਰੀ ਲੰਬਾਈ ਦੇ ਨਿਯਮ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਨਿਯਮ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਿਆ, ਫੈਸਲਾ ਦਿੰਦਿਆਂ ਕਿ ਸਿੱਖਿਆ ਯੋਗਤਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਫਰਕ ਨੂੰ ਫੀਡਰ ਪੋਸਟ ਵਿੱਚ ਲੋੜੀਂਦੇ ਤਜਰਬੇ ਦੀ ਲੰਬਾਈ ਵਿੱਚ ਫਰਕ ਨਾਲ ਮੁਆਫੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ।

15. ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੇ ਸੁਝਾਅਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦਿਆਂ, ਅਸੀਂ ਹੁਣ ਵਿਚਾਰਿਆ ਜਾ ਰਹੇ ਮੁੱਦੇ 'ਤੇ ਧਿਆਨ ਦੇਵਾਂਗੇ।

ਸੀ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸਥਿਤੀ

16. ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਮੁੱਦਾ ਇੱਕ ਸੰਕੀਰਣ ਦਾਇਰੇ ਵਿੱਚ ਹੈ। ਵਿਚਾਰਣ ਲਈ ਸਵਾਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਇੱਕ ਸਾਂਝੇ ਸ੍ਰੋਤ ਤੋਂ ਲਏ ਗਏ ਵਿਅਕਤੀ ਜੋ ਇੱਕ ਕੈਡਰ ਵਿੱਚ ਸਮਾਹਿਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ, ਨੂੰ ਤਰੱਕੀ ਲਈ ਸੁਪਰਨਮਰੇਟਰੀ ਪੋਸਟਾਂ 'ਤੇ ਸਿੱਖਿਆ ਯੋਗਤਾਵਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਵੱਖਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

17. ਤਰੱਕੀ ਲਈ ਕੀਤੇ ਗਏ ਵਰਗੀਕਰਣ ਦੀ ਚੁਣੌਤੀ ਸਮਾਨਤਾ ਅਤੇ ਸਰਕਾਰੀ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਵਿੱਚ ਸਮਾਨ ਵਿਚਾਰ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ 'ਤੇ ਆਧਾਰਿਤ ਹੈ, ਜੋ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਲੇਖ 14 ਅਤੇ 16 ਦੁਆਰਾ ਗਾਰੰਟੀਸ਼ੁਦਾ ਹੈ। ਸੰਵਿਧਾਨ ਰਾਜ ਅਧੀਨ ਕਿਸੇ ਵੀ ਦਫਤਰ ਲਈ ਨਿਯੁਕਤੀ ਵਿੱਚ ਧਰਮ, ਨਸਲ, ਜਾਤ, ਲਿੰਗ, ਜਨਮ ਸਥਾਨ ਜਾਂ ਵੰਸ਼ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਭੇਦਭਾਵ ਦੇ ਸਿਦਾਂਤ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਗਾਰੰਟੀ ਅਧੀਨ, ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ ਸਥਿਤ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਸਮਾਨ ਵਿਚਾਰਿਆ ਜਾਣਾ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਲੇਖ 16 ਰਾਜ ਦੁਆਰਾ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਦੀ ਚੋਣ ਲਈ ਉਚਿਤ ਵਰਗੀਕਰਣ ਨੂੰ ਰੋਕਦਾ ਨਹੀਂ ਹੈ।

18. ਇੱਕ ਵਰਗ ਵਿੱਚ ਸਮਾਹਿਤ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਸਿੱਖਿਆ ਯੋਗਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਤਰੱਕੀ ਲਈ ਵਰਗੀਕਰਣ ਦੇ ਮਾਪਦੰਡ ਵਜੋਂ ਵਰਤਣ ਦੇ ਸਵਾਲ 'ਤੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਸੰਵਿਧਾਨ ਬੈਂਚ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਸਟੇਟ ਆਫ ਜੰਮੂ & ਕਸ਼ਮੀਰ ਬਨਾਮ ਤ੍ਰਿਲੋਕੀਨਾਥ ਖੋਸਾ14 ਹੈ। ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੀ ਇੰਜੀਨੀਅਰਿੰਗ ਸਰਵਿਸ ਸ਼ਾਖਾ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਅਸਿਸਟੈਂਟ ਇੰਜੀਨੀਅਰ ਦੀ ਪੋਸਟ ਸਿੱਧੀ ਭਰਤੀ ਜਾਂ ਸਬ-ਆਰਡੀਨੇਟ ਇੰਜੀਨੀਅਰਿੰਗ ਸਰਵਿਸ ਦੇ ਕੈਡਰ ਤੋਂ ਤਰੱਕੀ ਰਾਹੀਂ ਭਰੀ ਗਈ ਸੀ। 1970 ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਨਿਯਮ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਜਿਸ ਨੇ ਇੱਕ ਐਗਜ਼ੀਕਿਊਟਿਵ ਇੰਜੀਨੀਅਰ ਦੀ ਅਗਲੀ ਉੱਚੀ ਪੋਸਟ 'ਤੇ ਤਰੱਕੀ ਨੂੰ ਸਿਰਫ ਉਹਨਾਂ ਅਸਿਸਟੈਂਟ ਇੰਜੀਨੀਅਰਾਂ ਲਈ ਸੀਮਿਤ ਕੀਤਾ ਜੋ ਇੰਜੀਨੀਅਰਿੰਗ ਵਿੱਚ ਡਿਗਰੀ ਰੱਖਦੇ ਸਨ ਜਾਂ ਏ.ਐਮ.ਆਈ.ਈ ਦੀ ਯੋਗਤਾ ਰੱਖਦੇ ਸਨ ਅਤੇ ਸੱਤ ਸਾਲ ਦੀ ਸੇਵਾ ਕੀਤੀ ਹੋਈ ਸੀ। ਜਵਾਬੀ, ਜੋ ਡਿਪਲੋਮਾ ਧਾਰਕ ਸਨ ਅਤੇ ਅਸਿਸਟੈਂਟ ਇੰਜੀਨੀਅਰ ਵਜੋਂ ਸੇਵਾ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ, ਨੇ ਭੇਦਭਾਵ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਨਿਯਮ ਦੀ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ। ਸੰਵਿਧਾਨ ਬੈਂਚ ਨੇ ਇਸ ਸਵਾਲ ਨਾਲ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਕੀ ਵੱਖਰੇ ਸ੍ਰੋਤਾਂ ਤੋਂ ਭਰਤੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਵਿਅਕਤੀ, ਜੋ ਇੱਕ ਵਰਗ ਵਿੱਚ ਸਮਾਹਿਤ ਹਨ, ਨੂੰ ਫਿਰ ਵਰਗੀਕਰਣ ਕਰਕੇ ਕੁਝ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਸਿੱਖਿਆ ਯੋਗਤਾਵਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਤਰਜੀਹੀ ਇਲਾਜ ਦੇਣ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ। ਜਸਟਿਸ ਵਾਈਵੀ ਚੰਦਰਚੂੜ (ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਸ ਸਮੇਂ ਮੁੱਖ ਨਿਆਂਕਾ ਸਨ), ਬੈਂਚ ਲਈ ਬੋਲਦਿਆਂ ਨੇ ਸਰਕਾਰੀ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਵਿੱਚ ਵਰਗੀਕਰਣ ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਨਿਆਇਕ ਸਮੀਖਿਆ ਦੀ ਹੱਦ ਬਾਰੇ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਟਿੱਪਣੀ ਕ

"32. ਇਸ ਲਈ ਨਿਆਇਕ ਜਾਂਚ ਸਿਰਫ਼ ਇਸ ਗੱਲ ਤੱਕ ਹੀ ਵਧ ਸਕਦੀ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਵਰਗੀਕਰਣ ਦਾ ਆਧਾਰ ਤਰਕਸੰਗਤ ਹੈ ਅਤੇ ਕੀ ਇਹ ਉਦੇਸ਼ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹੈ। ਇਹ ਵਰਗੀਕਰਣ ਦੇ ਆਧਾਰ ਦਾ ਸੂਖਮ ਜਾਂ ਗਣਿਤੀ ਮੂਲਾਂਕਣ ਕਰਨ ਵੱਲ ਵਧ ਨਹੀਂ ਸਕਦੀ, ਕਿਉਂਕਿ ਜੇ ਅਜਿਹੀ ਜਾਂਚ ਸੰਭਵ ਹੁੰਦੀ ਤਾਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਨੂੰ ਵਰਗੀਕਰਣ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਖਾਸ ਉਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਬਾਰੇ ਆਪਣਾ ਫੈਸਲਾ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਜਾਂ ਨਿਯਮ ਬਣਾਉਣ ਵਾਲੀ ਅਥਾਰਟੀ ਦੀ ਥਾਂ ਤੇ ਲਾਉਣ ਲਈ ਖੁੱਲ੍ਹ ਜਾਂਦੀ।

33. ਇਸ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਤੋਂ ਵਿਚਾਰਿਆ ਜਾਵੇ, ਤਾਂ ਇਹ ਸਾਨੂੰ ਅਸੰਭਵ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀਆਂ ਦੀ ਇਹ ਦਲੀਲ ਕਬੂਲ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ ਕਿ ਸਹਾਇਕ ਇੰਜੀਨੀਅਰਾਂ ਦਾ ਵਰਗੀਕਰਣ, ਡਿਗਰੀ-ਧਾਰਕਾਂ ਅਤੇ ਡਿਪਲੋਮਾ-ਧਾਰਕਾਂ ਵਿੱਚ, ਕਿਸੇ ਅਯਥਾਰਥ ਜਾਂ ਗੈਰ-ਤਰਕਸੰਗਤ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਆਧਾਰਿਤ ਹੈ। ਅਪੀਲਕਰਤਾਓਂ ਅਨੁਸਾਰ, ਇੰਜੀਨੀਅਰਿੰਗ ਸੇਵਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨਿਕ ਕੁਸ਼ਲਤਾ ਹਾਸਲ ਕਰਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਨਾਲ ਇਹ ਵਰਗੀਕਰਣ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਜੇ ਇਹ ਉਦੇਸ਼ ਹੋਵੇ, ਤਾਂ ਵਰਗੀਕਰਣ ਸਪਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਸ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਉੱਚ ਸਿੱਖਿਆ ਯੋਗਤਾਵਾਂ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਇਕ ਉੱਚ ਮਾਨਸਿਕ ਸਜਾਵਟ ਦਾ ਸੰਕੇਤ ਹਨ। ਇਹ ਕਹਿਣਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨਿਕ ਕੁਸ਼ਲਤਾ ਸਿਰਫ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮਾਧਿਅਮ ਰਾਹੀਂ ਹਾਸਲ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲ ਤੁਲਨਾਤਮਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉੱਚ ਸਿੱਖਿਆ ਯੋਗਤਾਵਾਂ ਹਨ, ਪਰ ਇਹ ਗੱਲ ਮੁੱਖ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਮੁੱਖ ਗੱਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਇੱਥੇ ਹਾਸਲ ਕਰਨ ਲਈ ਉਦੇਸ਼ ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਬਹਾਨਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਵਰਗੀਕਰਣ ਨੂੰ ਮਨਮਾਨਾ ਜਾਂ ਅਜੀਬ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਇਹ ਨਿਆਇਕ ਜਾਂਚ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਦੂਰ ਤੱਕ ਵਧਣ ਵਾਲਾ ਪਹਿਲੂ ਹੈ।

34. ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ, ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨਿਕ ਕੁਸ਼ਲਤਾ ਹਾਸਲ ਕਰਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਨਾਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸਿੱਖਿਆ ਯੋਗਤਾਵਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਵਰਗੀਕਰਣ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਭੀ ਇਤਫਾਕੀ ਹਾਲਾਤ 'ਤੇ ਆਧਾਰਿਤ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਰਗੀਕਰਣ ਦੀ ਵੈਧਤਾ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਲਈ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਨੂੰ ਹਮੇਸ਼ਾ ਧਿਆਨ 'ਚ ਰੱਖਣਾ ਪੈਂਦਾ

ਹੈ।”

(ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ)

ਇਸ ਮੁੱਦੇ 'ਤੇ ਕਿ ਸਿੱਖਿਆ ਯੋਗਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਵਰਗੀਕਰਣ ਲਈ ਇੱਕ ਮਾਪਦੰਡ ਵਜੋਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ, ਫੈਸਲੇ ਨੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲਿਆਂ ਨੂੰ ਸੰਦਰਭਿਤ ਕੀਤਾ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਹਨ ਸਟੇਟ ਆਫ ਮੈਸੂਰ ਬਨਾਮ ਪੀ. ਨਰਸਿੰਘ ਰਾਵ15SUPERSCRIPT; ਗੰਗਾ ਰਾਮ ਬਨਾਮ ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ ਇੰਡੀਆ16SUPERSCRIPT, ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ ਇੰਡੀਆ ਬਨਾਮ ਡਾਕਟਰ (ਮਿਸਿਜ) ਐਸ.ਬੀ. ਕੋਹਲੀ17SUPERSCRIPT ਅਤੇ ਰੋਸ਼ਨ ਲਾਲ ਟੰਡਨ ਬਨਾਮ ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ ਇੰਡੀਆ18SUPERSCRIPT ਅਤੇ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਕਿ:

“41. ਅਸੀਂ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਤਿੰਨ ਫੈਸਲਿਆਂ (ਨਰਸਿੰਘ ਰਾਵ ਕੇਸ, ਗੰਗਾ ਰਾਮ ਕੇਸ ਅਤੇ ਡਾਕਟਰ (ਮਿਸਿਜ) ਕੋਹਲੀ ਕੇਸ) 'ਤੇ ਧਿਆਨ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਜਿਸ 'ਚ ਸਿੱਖਿਆ ਯੋਗਤਾਵਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਵਰਗੀਕਰਣ ਨੂੰ ਉਚਿਤ ਠਹਿਰਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਨਰਸਿੰਘ ਰਾਵ ਕੇਸ 'ਚ, ਬਰਾਬਰ ਕੰਮ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਟ੍ਰੇਸਰਾਂ ਨੂੰ ਉੱਚ ਸਿੱਖਿਆ ਯੋਗਤਾਵਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਦੋ ਗ੍ਰੇਡਾਂ 'ਚ ਵਰਗੀਕ□ਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਦਾ ਅਧਾਰ ਉੱਚ ਸਿੱਖਿਆ ਯੋਗਤਾਵਾਂ ਸੀ। ਡਾਕਟਰ (ਮਿਸਿਜ) ਕੋਹਲੀ ਕੇਸ 'ਚ, ਆਰਥੋਪੈਡਿਕਸ 'ਚ ਐਫ.ਆਰ.ਸੀ.ਐਸ. ਅਤੇ ਜਨਰਲ ਸਰਜਰੀ 'ਚ ਐਫ.ਆਰ.ਸੀ.ਐਸ. ਵਿਚਕਾਰ ਇੱਕ ਸੂਖਮ ਵਰਗੀਕਰਣ ਨੂੰ ਆਰਥੋਪੈਡਿਕਸ ਦੇ ਪ੍ਰੋਫੈਸਰ ਦੇ ਅਹੁਦੇ 'ਤੇ ਨਿਯੁਕਤੀ ਦੇ ਸੰਬੰਧ 'ਚ ਉਚਿਤ ਠਹਿਰਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਪਰ ਇਹ ਕੇਸ ਰੋਸ਼ਨ ਲਾਲ ਟੰਡਨ ਬਨਾਮ ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ ਇੰਡੀਆ [ਏ.ਆਈ.ਆਰ. 1967 ਐਸ.ਸੀ. 1889 : (1968) 1 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 185 : (1968) 1 ਐਸ.ਸੀ.ਜੇ. 746] ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ 'ਤੇ ਵੱਖ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਉਹ ਕੇਸ ਤੱਥਾਂ ਨਾਲ ਭਰਿਆ ਪਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਦੀ ਸਹੀ ਸਮਝ ਲਈ ਸਾਵਧਾਨੀਪੂਰਵਕ ਵਿਚਾਰਣਾ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ।

[...]

45. ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਰੋਸ਼ਨ ਲਾਲ ਕੇਸ ਸਿਰਫ ਇਹ ਦੱਸਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਿੱਧੇ ਭਰਤੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਅਤੇ ਤਰੱਕੀ ਪਾਏ ਕਰਮਚਾਰੀ ਇੱਕ ਸਾਂਝੀ ਸੇਵਾ ਧਾਰਾ 'ਚ ਵਿਲੀਨ ਹੋਣ 'ਤੇ ਆਪਣੇ ਜਨਮ-ਚਿੰਨ੍ਹ ਗੁਆ ਲੈਂਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਵੱਖਰੇ ਸ੍ਰੋਤਾਂ ਤੋਂ ਭਰਤੀ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੇ ਵਿਚਾਰ ਨਾਲ ਮੁੜ ਵੱਖਰਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਜੈਨੇਟਿਕ ਦਾਗ ਇੱਕ ਸਾਂਝੀ ਵਰਗ 'ਚ ਵਿਲੀਨ ਹੋਣ ਨਾਲ ਮਿਟ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਇਕੋ ਜਿਹੇ ਨੂੰ ਮੁੜ ਵੱਖਰਾ ਨਹੀਂ ਬਣਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ।

46. ਰੋਸ਼ਨ ਲਾਲ ਮਾਮਲਾ ਇਸ ਗੱਲ ਲਈ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਜੇ ਸਿੱਧੀ ਭਰਤੀਆਂ ਅਤੇ ਪ੍ਰਮੋਸ਼ਨ ਰਾਹੀਂ ਭਰਤੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਇੱਕ ਵਰਗ ਵਿੱਚ ਮਿਲਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਮੋਸ਼ਨ ਲਈ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸਰੋਤਾਂ ਤੋਂ ਲਿਆਂਦੇ ਗਏ ਹੋਣ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਵਰਗੀਕਰਣ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਵਰਗੀਕਰਣ ਸਿੱਖਿਆ ਯੋਗਤਾ ਦੇ ਵਿਚਾਰ 'ਤੇ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਤੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਆਧਾਰਿਤ ਹੈ: ਸਿਰਫ ਗ੍ਰੈਜੂਏਟ ਹੀ ਉੱਚੇ ਅਹੁਦੇ 'ਤੇ ਜਾਣਗੇ, ਚਾਹੇ ਉਹ ਸਹਾਇਕ ਇੰਜੀਨੀਅਰ ਵਜੋਂ ਸਿੱਧੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹੋਣ ਜਾਂ ਪ੍ਰਮੋਸ਼ਨ ਰਾਹੀਂ। ਇਸ ਲਈ ਭੇਦਭਾਵ ਰੋਸ਼ਨ ਲਾਲ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਭਰਤੀ ਦੇ ਸਰੋਤ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਹੈ।

50. ਅਸੀਂ ਇਸ ਰਾਏ ਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਹਾਲਾਂਕਿ ਸਿੱਧੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਤੇ ਪ੍ਰਮੋਸ਼ਨ ਰਾਹੀਂ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਸਹਾਇਕ ਇੰਜੀਨੀਅਰਾਂ ਦੇ ਇੱਕ ਆਮ ਵਰਗ ਵਿੱਚ ਮਿਲਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਉਹ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਇੰਜੀਨੀਅਰਾਂ ਦੇ ਕੈਡਰ ਲਈ ਪ੍ਰਮੋਸ਼ਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਸਿੱਖਿਆ ਯੋਗਤਾ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਵਰਗੀਕ□ਤ ਕੀਤੇ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਗ੍ਰੈਜੂਏਟਾਂ ਨੂੰ ਹੀ ਅਜਿਹੇ ਪ੍ਰਮੋਸ਼ਨ ਲਈ ਯੋਗ ਕਰਾਰ ਦੇਣ ਵਾਲਾ ਨਿਯਮ, ਡਿਪਲੋਮਾ ਧਾਰਕਾਂ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਰੱਖਣ ਦੇ ਨਾਲ, ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਚਛੇਦ 14 ਅਤੇ 16 ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਅਤੇ ਇਸਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

(ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ)

19. ਤ੍ਰਿਲੋਕੀਨਾਥ ਖੋਸਾ (ਉੱਪਰੋਕਤ) ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਰਾਏ ਨੂੰ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਇੱਕ ਸੰਵਿਧਾਨ ਬੈਂਚ ਦੇ ਬਾਅਦ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਮੁਹੰਮਦ ਸ਼ੁਜਾਤ ਅਲੀ ਬਨਾਮ ਭਾਰਤੀ ਸੰਘ19 ਵਿੱਚ ਹੋਰ ਵਿਸਥਾਰ ਨਾਲ ਸਮਝਾਇਆ ਗਿਆ

ਸੀ। ਮੋਹਦ. ਸ਼ੁਜਾਤ (ਉੱਪਰੋਕਤ) ਵਿੱਚ, ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਉੱਚੇ ਅਹੁਦੇ ਦੇ ਸਹਾਇਕ ਇੰਜੀਨੀਅਰਾਂ ਲਈ ਗ੍ਰੈਜੂਏਟ ਸੁਪਰਵਾਈਜ਼ਰਾਂ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਗੈਰ-ਗ੍ਰੈਜੂਏਟ ਸੁਪਰਵਾਈਜ਼ਰਾਂ ਲਈ ਰਿਜ਼ਰਵ ਕੋਟੇ ਦੀ ਚੁਣੌਤੀ ਨਾਲ ਸਾਹਮਣਾ ਸੀ। ਜਸਟਿਸ ਪੀ.ਐਨ. ਭਗਵਤੀ (ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਸ ਸਮੇਂ ਮੁੱਖ ਨਿਆਂਕਾ ਸਨ), ਬੈਂਚ ਲਈ ਬੋਲਦਿਆਂ, ਨੇ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਕਿ

“28. […]ਪਰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਫੈਸਲਿਆਂ ਤੋਂ ਇਹ ਨਿਯਮ ਨਹੀਂ ਬਣਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿ ਜਦੋਂ ਵੀ ਕੋਈ ਵਰਗੀਕਰਣ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸਿੱਖਿਆ ਯੋਗਤਾਵਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਅਜਿਹਾ ਵਰਗੀਕਰਣ ਹਮੇਸ਼ਾ ਲਈ ਜਾਇਜ਼ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ, ਭਾਵੇਂ ਵਰਗੀਕਰਣ ਦੀ ਕਿਸਮ ਅਤੇ ਉਦੇਸ਼ ਜਾਂ ਸਿੱਖਿਆ ਯੋਗਤਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਫਰਕ ਦੀ ਗੁਣਵੱਤਾ ਅਤੇ ਮਾਤਰਾ ਕੁਝ ਵੀ ਹੋਵੇ। ਇਹ ਯਾਦ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ “ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਹਮੇਸ਼ਾ ਅਸਥਿਰ ਖੰਡਾਂ ਵਿੱਚ ਵੰਡੇ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦੇ”। ਮੋਲਡ ਫੈਲਦੇ ਅਤੇ ਸਿਕੁੜਦੇ ਹਨ। ਉਚਿਤ ਵਰਗੀਕਰਣ ਦੀ ਪਰੀਖਿਆ ਨੂੰ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਹਾਲਾਤਾਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਲਈ ਇਹ ਕਹਿਣਾ ਬਿਲਕੁਲ ਜਾਇਜ਼ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਹੁਦੇ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਕਾਰਜਾਂ ਅਤੇ ਫਰਜ਼ਾਂ ਦੀ ਕਿਸਮ ਦਾ ਧਿਆਨ ਰੱਖਦਿਆਂ, ਸਾਰਵਜਨਿਕ ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਕਾਰਜਕੁਸ਼ਲਤਾ ਹਾਸਲ ਕਰਨ ਲਈ, ਸਿਰਫ ਇੰਜੀਨੀਅਰਿੰਗ ਵਿੱਚ ਡਿਗਰੀ ਧਾਰਕ ਹੀ ਪ੍ਰਮੋਸ਼ਨ ਲਈ ਯੋਗ ਹਨ ਅਤੇ ਡਿਪਲੋਮਾ ਜਾਂ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਧਾਰਕ ਨਹੀਂ। ਇਹ ਜੰਮੂ ਅਤੇ ਕਸ਼ਮੀਰ ਰਾਜ ਬਨਾਮ ਤ੍ਰਿਲੋਕੀ ਨਾਥ ਖੋਸਾ ਅਤੇ ਭਾਰਤੀ ਸੰਘ ਬਨਾਮ ਡਾਕਟਰ (ਮਿਸ) ਐਸ.ਬੀ. ਕੋਹਲੀ ਵਿੱਚ ਵੀ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਪਰ ਜਦੋਂ ਗ੍ਰੈਜੂਏਟਾਂ ਅਤੇ ਗੈਰ-ਗ੍ਰੈਜੂਏਟਾਂ ਨੂੰ ਦੋਵੇਂ ਨੂੰ ਯੋਗ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਪ੍ਰਮੋਸ਼ਨ ਲਈ ਯੋਗ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਬਰਾਬਰੀ ਦੇ ਮੌਕੇ ਦੇ ਦਾਅਵੇ ਨਾਲ ਸੰਗਤੀ ਵਿੱਚ ਉਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਹਰੇਕ ਲਈ ਪ੍ਰਮੋਸ਼ਨ ਦਾ ਕੋਟਾ ਤੈਅ ਕਰਕੇ ਅਤੇ ਗ੍ਰੈਜੂਏਟਾਂ ਨੂੰ ਗੈਰ-ਗ੍ਰੈਜੂਏਟਾਂ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਪ੍ਰਮੋਸ਼ਨ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਤਰਜੀਹੀ ਇਲਾਜ ਦੇਣ ਦੁਆਰਾ ਕਿਸੇ ਵੀ ਫਰਕ ਨੂੰ ਕਿਵੇਂ ਬਣਾਇਆ ਜ ਹਰੇਕ ਲਈ ਤਰੱਕੀ ਦੇ ਕੋਟੇ ਦੇ ਨਿਰਧਾਰਨ ਦਾ ਨਤੀਜਾ ਸੁਪਰਵਾਈਜ਼ਰਾਂ ਦੀਆਂ ਦੋ ਸ਼੍ਰੇਣੀਆਂ ਉਹ ਹੋਣਗੀਆਂ ਜਦੋਂ ਕੋਈ ਅਸਾਮੀ ਖਾਲੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਅਸਿਸਟੈਂਟ ਇੰਜੀਨੀਅਰ ਦੇ ਅਹੁਦੇ 'ਤੇ ਉੱਠਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਕੋਟਾ ਗ੍ਰੈਜੂਏਟ ਸੁਪਰਵਾਈਜ਼ਰ, ਇੱਕ ਗੈਰ-ਗ੍ਰੈਜੂਏਟ ਲਈ ਰਾਖਵਾਂ ਹੈ ਸੁਪਰਵਾਈਜ਼ਰ ਨੂੰ ਉਸ ਅਸਾਮੀ 'ਤੇ ਤਰੱਕੀ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ, ਭਾਵੇਂ ਉਹ ਸੀਨੀਅਰ ਕਿਉਂ ਨਾ ਹੋਵੇ ਹੋਰ ਸਾਰੇ ਗ੍ਰੈਜੂਏਟ ਸੁਪਰਵਾਈਜ਼ਰਾਂ ਲਈ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਨਾਲੋਂ ਵਧੇਰੇ ਯੋਗ। ਉਸਦੀ ਤਰੱਕੀ ਦਾ ਮੌਕਾ ਸਿਰਫ਼ ਖਾਲੀ ਅਸਾਮੀਆਂ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਿਤ ਹੋਵੇਗਾ ਗੈਰ-ਗ੍ਰੈਜੂਏਟ ਸੁਪਰਵਾਈਜ਼ਰਾਂ ਲਈ ਉਪਲਬਧ। ਇਹ ਸਪਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਰਕਮ ਹੋਵੇਗੀ ਉਸ ਨੂੰ ਬਰਾਬਰ ਮੌਕੇ ਦੇਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਨ ਲਈ।

[...]

ਪਰ ਫਿਰ ਵੀ, ਅਸੀਂ ਨਹੀਂ ਸੋਚਦੇ ਕਿ ਅਸੀਂ ਅੰਧਰਾ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਰੱਦ ਕਰਨ ਲਈ ਰਾਜੀ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਉਹ ਗ੍ਰੈਜੂਏਟ ਅਤੇ ਗੈਰ-ਗ੍ਰੈਜੂਏਟ ਸੁਪਰਵਾਈਜ਼ਰਾਂ ਵਿੱਚ ਫਰਕ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਇਹ ਫਰਕ ਅੰਧਰਾ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੁਆਰਾ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਨਹੀਂ ਲਿਆਂਦਾ ਗਿਆ। ਇਹ ਹਮੇਸ਼ਾ ਹੈਦਰਾਬਾਦ ਅਤੇ ਅੰਧਰਾ ਰਾਜਾਂ ਦੀ ਇੰਜੀਨੀਅਰਿੰਗ ਸੇਵਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਗ੍ਰੈਜੂਏਟ ਸੁਪਰਵਾਈਜ਼ਰਾਂ ਨੂੰ ਹਮੇਸ਼ਾ ਗੈਰ-ਗ੍ਰੈਜੂਏਟ ਸੁਪਰਵਾਈਜ਼ਰਾਂ ਤੋਂ ਇੱਕ ਵੱਖਰੀ ਅਤੇ ਅਲੱਗ ਕਲਾਸ ਵਜੋਂ ਵਰਤਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਹੈਦਰਾਬਾਦ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਅਤੇ ਅੰਧਰਾ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਵੀ ਅਤੇ ਉਹ ਕਦੇ ਵੀ ਇੱਕ ਕਲਾਸ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤੇ ਗਏ। ਹੈਦਰਾਬਾਦ ਨਿਯਮਾਂ ਅਧੀਨ, ਗ੍ਰੈਜੂਏਟ ਸੁਪਰਵਾਈਜ਼ਰਾਂ ਦਾ ਤਨਖਾਹ ਪੈਮਾਨਾ ਰੁਪਏ 176-300 ਸੀ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਗੈਰ-ਗ੍ਰੈਜੂਏਟ ਸੁਪਰਵਾਈਜ਼ਰਾਂ ਦਾ ਰੁਪਏ 140-300 ਅਤੇ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਅੰਧਰਾ ਨਿਯਮਾਂ ਅਧੀਨ, ਗੈਰ-ਗ੍ਰੈਜੂਏਟ ਸੁਪਰਵਾਈਜ਼ਰਾਂ ਦਾ ਤਨਖਾਹ ਪੈਮਾਨਾ ਰੁਪਏ 100-250 ਸੀ, ਪਰ ਗ੍ਰੈਜੂਏਟ ਸੁਪਰਵਾਈਜ਼ਰਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਤਨਖਾਹ ਪੈਮਾਨੇ ਵਿੱਚ ਰੁਪਏ 150 ਦੇ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਤਾਂ ਜੋ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਤਨਖਾਹ ਪੈਮਾਨਾ ਰੁਪਏ 150-250 ਸੀ। ਪ੍ਰਮੋਸ਼ਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਵੀ ਗ੍ਰੈਜੂਏਟ ਅਤੇ ਗੈਰ-ਗ੍ਰੈਜੂਏਟ ਸੁਪਰਵਾਈਜ਼ਰਾਂ ਨੂੰ ਦੋਵਾਂ ਸੈੱਟ ਨਿਯਮਾਂ ਅਧੀਨ ਵੱਖਰੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵਰਤਿਆ ਗਿਆ। ਅਸਲ ਵਿੱਚ, ਅੰਧਰਾ ਨਿਯਮਾਂ ਅਧੀਨ ਗ੍ਰੈਜੂਏਟ ਸੁਪਰਵਾਈਜ਼ਰਾਂ ਨੂੰ ਜੂਨੀਅਰ ਇੰਜੀਨੀਅਰਾਂ ਦਾ ਵੱਖਰਾ ਨਾਮਕਰਣ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਹੀ ਵੱਖਰਾਪਣ ਦੋ ਕਲਾਸਾਂ ਵਿੱਚ ਅੰਧਰਾ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਦੇ ਮੁੜ ਸੰਗਠਿਤ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਵੀ ਬਣਿਆ ਰਿਹਾ। ਜੂਨੀਅਰ ਇੰਜੀਨੀਅਰਾਂ ਦਾ ਤਨਖਾਹ ਪੈਮਾਨਾ ਹਮੇਸ਼ਾ ਗੈਰ-ਗ੍ਰੈਜੂਏਟ ਸੁਪਰਵਾਈਜ਼ਰਾਂ ਦੇ ਤਨਖਾਹ ਪੈਮਾਨੇ ਤੋਂ ਵੱਖਰਾ ਸੀ ਅਤੇ ਪ੍ਰਮੋਸ਼ਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ, ਦੋਵੇਂ ਕੈਟੇਗਰੀਆਂ ਦੇ ਸੁਪਰਵਾਈਜ਼ਰਾਂ ਨੂੰ ਅੰਧਰਾ ਨਿਯਮਾਂ ਅਧੀਨ ਨਿਯੁਕਤ ਦਿਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵੀ ਵੱਖਰਾ ਅਤੇ ਅਲੱਗ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ। ਸੁਪਰਵਾਈਜ਼ਰਾਂ ਦੀ ਆਮ ਗ੍ਰੇਡੇਸ਼ਨ ਸੂਚੀ ਜੋ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਅੰਤਮ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਵੀ ਦੋ ਹਿੱਸਿਆਂ ਵਿੱਚ ਸੀ, ਇੱਕ ਹਿੱਸਾ ਜੂਨੀਅਰ ਇੰਜੀਨੀਅਰਾਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਸੀ ਅਤੇ ਦੂਜਾ ਹਿੱਸਾ ਗੈਰ-ਗ੍ਰੈਜੂਏਟ ਸੁਪਰਵਾਈਜ਼ਰਾਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ, ਦੋਵੇਂ ਕੈਟੇਗਰੀਆਂ ਦੇ ਸੁਪਰਵਾਈਜ਼ਰਾਂ ਨੂੰ ਕਦੇ ਵੀ ਇੱਕ

ਕਲਾਸ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਮਿਲਾਇਆ ਗਿਆ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਵੱਖਰੇ ਵਰਤਾਉ ਕਾਰਨ ਅਸੰਵਿਧਾਨਕ ਭੇਦਭਾਵ ਦਾ ਕੋਈ ਸਵਾਲ ਨਹੀਂ ਉੱਠ ਸਕਦਾ। ਇਸ ਲਈ, ਦਲੀਲ ਈ ਨਹੀਂ ਚੱਲ ਸਕਦੀ ਅਤੇ ਇਸਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨਾ ਪਵੇਗਾ।

(ਜੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ)

20. ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਦੇਖਿਆ ਕਿ ਇੰਜੀਨੀਅਰਿੰਗ ਵਿਭਾਗ ਲਈ ਸੇਵਾ ਨਿਯਮਾਂ ਨੇ ਲਗਾਤਾਰ ਗ੍ਰੈਜੂਏਟ ਸੁਪਰਵਾਈਜ਼ਰਾਂ ਅਤੇ ਗੈਰ-ਗ੍ਰੈਜੂਏਟ ਸੁਪਰਵਾਈਜ਼ਰਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਫਰਕ ਬਣਾਇਆ ਅਤੇ ਉਹ ਕਦੇ ਵੀ ਇਕ ਵਰਗ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਮਿਲਾਏ ਗਏ।

21. ਰੂਪ ਚੰਦ ਅਦਲਖਾ ਬਨਾਮ ਦਿੱਲੀ ਵਿਕਾਸ ਅਥਾਰਟੀ20, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਇੱਕ ਦੋ ਜੱਜਾਂ ਦੀ ਬੈਂਚ ਨੇ ਇਸ ਸਵਾਲ ਨਾਲ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਕੀ ਡਿਪਲੋਮਾ ਧਾਰਕਾਂ ਅਤੇ ਡਿਗਰੀ ਧਾਰਕਾਂ ਲਈ ਤਰੱਕੀ ਦੀਆਂ ਵੱਖਰੀਆਂ ਯੋਗਤਾ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਮੁਹੱਈਆ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ। ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਵਿੱਚ, ਜੂਨੀਅਰ ਇੰਜੀਨੀਅਰ ਦੇ ਕੈਡਰ ਲਈ ਪਬਲਿਕ ਵਰਕਸ ਵਿਭਾਗ ਵਿੱਚ ਪਹਿਲੀ ਭਰਤੀ ਨੇ ਲਗਾਤਾਰ ਡਿਪਲੋਮਾ ਧਾਰਕਾਂ ਅਤੇ ਡਿਗਰੀ ਧਾਰਕਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਫਰਕ ਬਣਾਇਆ। ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਵਿੱਚ, ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਦੇ ਪਬਲਿਕ ਵਰਕਸ ਵਿਭਾਗ ਵਿੱਚ ਜੂਨੀਅਰ ਇੰਜੀਨੀਅਰ ਦੇ ਕੈਡਰ ਲਈ ਪਹਿਲੀ ਭਰਤੀ ਦੋ ਵੱਖਰੇ ਸ੍ਰੋਤਾਂ ਤੋਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ- ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਤਜਰਬੇ ਵਾਲੇ ਡਿਗਰੀ ਧਾਰਕ ਅਤੇ ਦੋ ਸਾਲ ਜਾਂ ਉਸ ਤੋਂ ਵੱਧ ਦੇ ਤਜਰਬੇ ਵਾਲੇ ਡਿਪਲੋਮਾ ਧਾਰਕ। ਅਸਿਸਟੈਂਟ ਇੰਜੀਨੀਅਰਾਂ ਦੇ ਕੈਡਰ ਲਈ ਤਰੱਕੀ ਲਈ, ਡਿਗਰੀ ਧਾਰਕ ਜੂਨੀਅਰ ਇੰਜੀਨੀਅਰਾਂ ਨੂੰ ਤਿੰਨ ਸਾਲ ਦਾ ਤਜਰਬਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਡਿਪਲੋਮਾ ਧਾਰਕ ਜੂਨੀਅਰ ਇੰਜੀਨੀਅਰਾਂ ਨੂੰ ਅੱਠ ਸਾਲ ਦਾ ਤਜਰਬਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲਾ ਵਿੱਚ ਟੀ.ਐਨ. ਵਸਾਥਨ ਬਨਾਮ ਭਾਰਤੀ ਸੰਘ & ਹੋਰਾਂ ਅਤੇ ਅਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪਿੱਛੇ ਚਲਿਆ ਗਿਆ।

“29. ਰਾਜ ਜੰਮੂ ਅਤੇ ਕਸ਼ਮੀਰ ਬਨਾਮ ਤ੍ਰਿਲੋਕੀ ਨਾਥ ਖੋਸਾ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ (1974) 1 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 19 : 1974 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. (ਐਲ&ਐਸ) 49 : (1974) 1 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 771] ਡਿਪਲੋਮਾ ਧਾਰਕਾਂ ਨੂੰ ਉੱਚੇ ਅਹੁਦੇ ਤੇ ਤਰੱਕੀ ਲਈ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਸਮਝਿਆ ਗਿਆ। ਇੱਥੇ, ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਸਿਰਫ ਡਿਪਲੋਮਾ ਦਾ ਹੋਣਾ, ਅਤੇ ਹੋਰ ਕੁਝ ਵੀ ਨਹੀਂ, ਯੋਗਤਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ। ਤਰੱਕੀ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਡਿਪਲੋਮਾ ਨੂੰ ਡਿਗਰੀ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਨਹੀਂ ਸਮਝਿਆ ਜਾਂਦਾ। ਇਹ ਦੋ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦੀਆਂ ਸਥਿਤੀਆਂ ਵਿੱਚ ਵੱਖਰਾਪਣ ਦਾ ਬਿੰਦੂ ਹੈ। ਜੇ ਡਿਪਲੋਮਾ ਧਾਰਕਾਂ ਨੂੰ — ਬੇਸ਼ੱਕ ਨੈਕਰੀ ਦੀਆਂ ਜ਼ਰੂਰਤਾਂ ਅਤੇ ਕੈਡਰ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਖਾਸ ਤਕਨੀਕੀ ਮਾਹਿਰਤਾ ਦੀ ਗੁਣਵੱਤਾ ਨੂੰ ਬਣਾਏ ਰੱਖਣ ਦੇ ਹਿੱਤ ਵਿੱਚ — ਉੱਚੇ ਕੈਡਰ ਲਈ ਤਰੱਕੀ ਦੀ ਯੋਗਤਾ ਤੋਂ ਵਾਜਬੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਬਾਹਰ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਇਸ ਤੋਂ ਇਹ ਅਨਿਵਾਰਯ ਨਤੀਜਾ ਨਹੀਂ ਨਿਕਲਦਾ ਕਿ ਭਰਤੀ ਨੀਤੀ ਦੀ ਚੋਣ ਸਿਰਫ ਦੋ ਵਿਕਲਪਾਂ ਤੱਕ ਸੀਮਿਤ ਹੈ, ਭਾਵ, ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ “ਯੋਗ” ਜਾਂ “ਅਯੋਗ” ਮੰਨਣਾ। ਰਾਜ, ਤਰੱਕੀ ਦੇ ਅਹੁਦਿਆਂ ਦੀਆਂ ਜ਼ਰੂਰਤਾਂ ਅਤੇ ਸੇਵਾ ਦੀ ਕਾਰਗੁਜ਼ਾਰੀ ਦੇ ਹਿੱਤ ਵਿੱਚ, ਡਿਪਲੋਮਾ ਧਾਰਕਾਂ ਨੂੰ ਯੋਗਤਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਤੋਂ ਰੋਕਿਆ ਨਹੀਂ ਗਿਆ ਹੈ, ਜੇਕਰ ਇਸਨੂੰ ਹੋਰ ਜ਼ਰੂਰਤਾਂ ਨਾਲ ਸ਼ਰਤਬੱਧ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ ਜੋ ਇੱਥੇ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਕੁਝ ਸੇਵਾ ਅਨੁਭਵ ਦੀ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਮਾਤਰਾ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਵੇ। ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਯੋਗਤਾ ਦਾ ਨਿਰਧਾਰਣ ਕਿਸੇ ਖਾਸ ਸਿੱਖਿਆ ਯੋਗਤਾ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸੇਵਾ ਅਨੁਭਵ ਦੀ ਇੱਕ ਸੰਚਿਤ ਮਾਪਦੰਡ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਸਾਡੇ ਵਿਚਾਰ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਕਿ ਰਾਜ ਦੀ ਚੋਣ ਸਿਰਫ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਡਿਪਲੋਮਾ ਧਾਰਕਾਂ ਨੂੰ ਤਰੱਕੀ ਲਈ “ਯੋਗ” ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇ ਜਾਂ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ “ਅਯੋਗ” ਕਰਾਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ। ਜੇ ਸਿੱਖਿਆ ਯੋਗਤਾ ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿੱਚ ਤਰੱਕੀ ਲਈ ਯੋਗਤਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਮੰਨੀ ਜਾਂਦੀ, ਤਾਂ, ਸਿਰਫ ਡਿਪਲੋਮਾ ਧਾਰਕਾਂ 'ਤੇ ਹੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸੇਵਾ ਦੀ ਮਿਆਦ ਵਰਗੀਆਂ ਹੋਰ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦਾ ਵਾਧਾ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਨੁਕਸਾਨ ਲਈ ਭੇਦਭਾਵਪੂਰਨ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਰਾਜ ਨੂੰ ਅਜਿਹੀ ਨੀਤੀ ਬਣਾਉਣ ਤੋਂ ਰੋਕਦਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜੋ ਯੋਗਤਾ ਲਈ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦੇ ਬਿਲਕੁਲ ਮੌਲਿਕ ਹਿੱਸੇ ਵਜੋਂ ਇਹ ਪ੍ਰਸਕ੍ਰਿਪਟ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਉਮੀਦਵਾਰ ਕੋਲ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਯੋਗਤਾ ਪਲੱਸ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਸੇਵਾ ਅਨੁਭਵ ਦੀ ਮਾਤਰਾ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ “ਵੈਸ਼ ਕਮੇਟੀ” ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ, ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੇ ਇੰਜੀਨੀਅਰਿੰਗ ਸੇਵਾਵਾਂ ਦੀਆਂ ਸੰਬੰਧਿਤ ਕੈਡਰਾਂ ਵਿੱਚ ਉੱਚ ਅਕਾਦਮਿਕ ਅਤੇ ਤਕਨੀਕੀ ਗੁਣਵੱਤਾ ਦੇ ਸੰਚਾਰ ਨੂੰ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸਮਝਿਆ। ਇਹ ਮੂਲ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਨੀਤੀ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਹਨ। ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਨੂੰ ਮਨਮਾਨਾ, ਚੰਚਲ, ਜਾਂ ਬਹੁਤ ਹੀ ਅਨਿਆਇਆਂ ਵਾਲੇ ਨਤੀਜੇ ਲਿਆਉਣ ਵਾਲਾ ਦਿਖਾਇਆ ਨਹੀਂ ਜਾਂਦਾ, ਨਿਆਇਕ ਨੀਤੀ ਦਾ ਇੱਕ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਨਿਆਇਕ ਸੰਯਮ ਦਾ। ਪ੍ਰਸਕ੍ਰਿਪਸ਼ਨ ਕੁਝ ਕੁਮਭਕਰਨੀ ਜਾਂ ਕੁਝ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਮੁਸ਼ਕਲ ਜਾਂ ਕਠਨਾਈ ਪੈਦਾ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ; ਪਰ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਅਨੁਚਿਤ, ਚੰਚਲ ਜਾਂ ਮਨਮਾਨਾ ਕਰਾਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣ ਤੋਂ ਨਕਾਰਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸਾਡੇ ਵਿਚਾਰ ਵਿੱਚ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਨਿਯਮਾਂ ਨੂੰ ਅਨੁਚਿੱਤ 14 ਅਤੇ

16 ਦੇ ਉਲੰਘਣਕਾਰੀ ਵਜੋਂ ਖਾਰਜ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਉਚਿਤ ਨਹੀਂ ਸੀ।

(ਜੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ)

22. ਇੱਕ ਹੋਰ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਐਮ ਰਥਨਾਸਵਾਮੀ ਬਨਾਮ ਤਮਿਲ ਨਾਡੂ ਦੀ ਰਾਜ21SUPERSCRIPT, ਸਿੱਧੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਭਰਤੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਹਾਇਕਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਮੋਟ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਹਾਇਕਾਂ ਦੀ ਤੁਲਨਾ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਮੋਸ਼ਨ ਲਈ ਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਉੱਪਰ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ। ਸਹਾਇਕ ਦੀ ਸਿੱਧੀ ਭਰਤੀ ਲਈ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਯੋਗਤਾ ਇੱਕ ਸਨਾਤਕ ਦੀ ਡਿਗਰੀ ਸੀ, ਜਦਕਿ ਪ੍ਰਮੋਟ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਹਾਇਕ, ਜੋ ਜੂਨੀਅਰ ਸਹਾਇਕ ਦੇ ਰੈਂਕ ਤੋਂ ਪ੍ਰਮੋਟ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ, ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨਾਨ-ਗ੍ਰੈਜੂਏਟ ਹੁੰਦੇ ਸਨ। ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਦੇਖਿਆ ਕਿ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਵਰਗੀਕਰਣ ਦਾ ਇੱਕ ਤਰਕਸੰਗਤ ਆਧਾਰ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ। ਇਸ ਲਈ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਸਿੱਧੇ ਭਰਤੀ ਗ੍ਰੈਜੂਏਟ ਸਹਾਇਕਾਂ ਅਤੇ ਨਾਨ-ਗ੍ਰੈਜੂਏਟ ਪ੍ਰਮੋਟ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਹਾਇਕਾਂ ਵਿੱਚ ਸਿੱਖਿਆ ਯੋਗਤਾਵਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਫਰਕ ਪੈਦਾ ਕਰ ਸਕਦੇ ਸਨ, ਪਰ ਉਹ ਪ੍ਰਮੋਟ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਹਾਇਕ ਜੋ ਗ੍ਰੈਜੂਏਟ ਸਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਮੋਸ਼ਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਭੇਦਭਾਵ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੇ।

23. ਇਸ ਕੇਸ ਲਈ ਪ੍ਰਾਸੰਗਿਕ ਇੱਕ ਫੈਸਲਾ ਉੱਤਰਾਖੰਡ ਦੀ ਰਾਜ ਬਨਾਮ ਐਸ.ਕੇ. ਸਿੰਘ22SUPERSCRIPT ਹੈ। ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਰਗਾ ਹੀ, ਜੂਨੀਅਰ ਇੰਜੀਨੀਅਰ ਦੇ ਫੀਡਰ ਪੋਸਟ ਲਈ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਯੋਗਤਾ ਇੱਕ ਡਿਪਲੋਮਾ ਸੀ, ਨਾ ਕਿ ਡਿਗਰੀ, ਫਿਰ ਵੀ, ਡਿਗਰੀ ਧਾਰਕਾਂ ਨੂੰ ਯੋਗ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ। ਅਸਿਸਟੈਂਟ ਇੰਜੀਨੀਅਰ ਦੇ ਉੱਚ ਪੋਸਟ 'ਤੇ ਨਿਯੁਕਤੀਆਂ ਦਾ 60 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਜੂਨੀਅਰ ਇੰਜੀਨੀਅਰ ਦੇ ਕੈਡਰ ਤੋਂ ਪ੍ਰਮੋਸ਼ਨ ਰਾਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਦਕਿ ਬਾਕੀ 40 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਸਿੱਧੀ ਭਰਤੀ ਰਾਹੀਂ ਸਨ। ਉਕਤ 60 ਫੀਸਦੀ 'ਚੋਂ 7.33 ਫੀਸਦੀ ਐਕਸਲਰੇਟਿਡ ਲਈ ਰਾਖਵੀਂ ਰੱਖੀ ਗਈ ਸੀ। ਤਰੱਕੀ ਜਿੱਥੇ ਡਿਗਰੀ ਧਾਰਕ ਜੂਨੀਅਰ ਸਹਾਇਕਾਂ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਸਨ ਤਿੰਨ ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਸੇਵਾ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਤਰੱਕੀ, ਆਮ ਤਰੱਕੀ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਜਿਸ ਲਈ ਦਸ ਸਾਲ ਦੀ ਸੇਵਾ ਦੀ ਲੋੜ ਸੀ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਜੇ ਡਿਗਰੀ ਦੀ ਉੱਚ ਯੋਗਤਾ ਨੂੰ ਲੋੜ ਵਜੋਂ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਫੀਡਰ ਪੋਸਟ 'ਤੇ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਲਈ, ਫਿਰ ਦੋ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸਮੇਂ ਦੇ ਤਜਰਬਾ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਅਗਲੇ ਉੱਚ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਤਰੱਕੀ ਲਈ ਪ੍ਰਦਾਨ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ ਪੋਸਟ. ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਪਲਟਦਿਆਂ ਦੋ ਜੱਜਾਂ ਦੀ ਬੈਂਚ ਨੇ ਡੀ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਜਸਟਿਸ ਸੰਜੇ ਕਿਸ਼ਨ ਕੌਲ ਰਾਹੀਂ ਬੋਲਦਿਆਂ ਇਸ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਿਆ ਗ੍ਰੈਜੂਏਟ ਲਈ ਤੇਜ਼ ਤਰੱਕੀਆਂ ਲਈ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਯੋਗਤਾ ਸ਼ਰਤਾਂ ਜੂਨੀਅਰ ਸਹਾਇਕ। ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਸੁਝਾਅ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਭਾਵੇਂ ਗੈਰ-ਗ੍ਰੈਜੂਏਟਾਂ ਨੂੰ ਤਰੱਕੀ ਤੋਂ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਬੰਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਾਂ ਜੇ ਸਮਾਂ ਸੀ ਆਮ ਤਰੱਕੀਆਂ ਲਈ ਲੋੜੀਂਦੇ ਸਮੇਂ (ਜੋ ਕਿ ਅਨੁਭਵ ਹੈ) ਸਨ ਡਿਗਰੀ ਅਤੇ ਡਿਪਲੋਮਾ ਧਾਰਕਾਂ ਵਿੱਚ ਅੰਤਰ, ਉਹ ਵਰਗੀਕਰਨ ਹੋਣਗੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਅਧੀਨ ਵੀ ਜਾਇਜ਼ ਹੋਵੇਗਾ।

24. ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੇ ਆਪਣੀਆਂ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਵਿੱਚ ਇਸਦੀ ਜ਼ੋਰਦਾਰ ਤਾਕੀਦ ਕੀਤੀ ਹੈ ਅਦਾਲਤ ਪੂਰਵਦਰਸ਼ਨ ਦੀ ਇੱਕ ਵੱਖਰੀ ਲਾਈਨ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨ ਲਈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਵਿੱਚ ਫੈਸਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਏਐਸ ਅਈਅਰ ਬਨਾਮ ਵੀ ਬਾਲਸੁਬਰਾਮਣੀਅਮ 23; ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ਼ ਇੰਡੀਆ ਬਨਾਮ ਅਤੁਲ ਸ਼ੁਕਲਾ24 , ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਫੋਰੈਸਟ ਗਾਰਡਜ਼ ਅਤੇ ਫੋਰੈਸਟਰ ਯੂਨੀਅਨ ਬਨਾਮ ਰਾਜ ਦੇ ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ 25. ਏ.ਐਸ. ਅਈਅਰ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਅਤੁਲ ਸ਼ੁਕਲਾ (ਸੁਪਰਾ) ਨੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਿਆ ਕਿ ਵਿਭਿੰਨਤਾ 'ਭਰਤੀ ਦੇ ਸਰੋਤ' ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਇਸ ਦਾ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਆਧਾਰ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਵਰਗੀਕਰਨ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਫੋਰੈਸਟ ਗਾਰਡਜ਼ ਅਤੇ ਫੋਰੈਸਟਰਜ਼ ਵਿੱਚ ਵੀ ਯੂਨੀਅਨ (ਸੁਪਰਾ), ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਸੂਖਮ- ਫੋਰੈਸਟ ਗਾਰਡ ਤੋਂ ਫਾਰੈਸਟਰ ਤੱਕ ਤਰੱਕੀ ਲਈ ਵਰਗੀਕਰਨ, ਤਰੱਕੀ ਦੇ ਤੌਰ ਤੇ ਗੈਰ-ਗ੍ਰੈਜੂਏਟ ਜੰਗਲਾਤ ਗਾਰਡਾਂ ਦੀ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪਾਬੰਦੀ ਸੀ।

25. ਭਾਰਤੀ ਖਾਦ ਨਿਗਮ ਬਨਾਮ ਓਮ ਪ੍ਰਕਾਸ਼26, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਅਸਿਸਟੈਂਟ ਗ੍ਰੇਡ II (ਏਜੀ II) ਤੋਂ ਅਸਿਸਟੈਂਟ ਗ੍ਰੇਡ I (ਏਜੀ I) ਦੇ ਪਦ 'ਤੇ ਟਾਈਪਿਸਟ ਜਾਂ ਟੈਲੀਫੋਨ ਆਪਰੇਟਰ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਤਰੱਕੀ ਲਈ ਗ੍ਰੈਜੂਏਟਾਂ ਅਤੇ ਮੈਟ੍ਰਿਕੁਲੇਟਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਵੱਖਰੀਆਂ ਯੋਗਤਾ ਸ਼ਰਤਾਂ ਲਈ ਇੱਕ ਨਿਯਮ ਦੀ ਵੈਧਤਾ 'ਤੇ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ। ਜਦਕਿ ਪਹਿਲੇ ਵਾਲੇ ਤਿੰਨ ਸਾਲ ਦੀ ਸੇਵਾ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਤਰੱਕੀ ਲਈ ਯੋਗ ਸਨ, ਬਾਅਦ ਵਾਲੇ ਪੰਜ ਸਾਲ ਦੀ ਸੇਵਾ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਯੋਗ ਹੋਣਗੇ। ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਨਿਯਮ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਦਿਖਾਉਣ ਲਈ ਕੋਈ ਸਮੱਗਰੀ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਿ ਏਜੀ I ਜਾਂ ਏਜੀ II ਦੇ ਪਦਾਂ ਵਿੱਚ ਕੰਮ ਦੀ ਕਿਸਮ ਦੀ ਲੋੜ ਸੀ ਉੱਚ ਕਾਰਗੁਜ਼ਾਰੀ ਜੋ ਕੇਵਲ ਗ੍ਰੈਜੁਏਟਸ ਤੋਂ ਹੀ ਉਮੀਦ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾਨ-ਗ੍ਰੈਜੁਏਟਸ ਤੋਂ ਨਹੀਂ। ਇਸ ਲਈ, ਨਿਯਮ ਅਤੇ ਉੱਚ ਕਾਰਗੁਜ਼ਾਰੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਵਿਚਕਾਰ ਸੰਬੰਧ ਗੁੰਮ ਸੀ।

26. ਉਪਰੋਕਤ ਪੰਕਤੀਆਂ ਤੋਂ ਜੋ ਸਿਧਾਂਤ ਨਿਕਲਦੇ ਹਨ, ਉਹ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਸੰਖੇਪ ਕੀਤੇ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ:

(i) ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਵਿਚਕਾਰ ਵਰਗੀਕਰਣ ਨਕਲੀ ਅਸਮਾਨਤਾਵਾਂ ਪੈਦਾ ਨਹੀਂ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ। ਵਰਗੀਕਰਣ ਨੂੰ ਇੱਕ ਉਚਿਤ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਸਥਾਪਿਤ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਅਤੇ ਇਸਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਚਾਹੀਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਮਕਸਦ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਇਹ ਅਨੁਚਿੱਤ 14 ਅਤੇ 16 ਦੇ ਲੈਖਾਂ ਦੀ ਪਰੀਖਿਆ ਪਾਸ ਕਰ ਸਕੇ;NONE NONE

(ii) NONEਵਰਗੀਕਰਣ ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿਚ ਨਿਆਇਕ ਸਮੀਖਿਆ ਸੀਮਿਤ ਹੈ ਇਸ ਗੱਲ ਦੇ ਨਿਰਧਾਰਣ ਤੱਕ ਕਿ ਕੀ ਵਰਗੀਕਰਣ ਉਚਿਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧ ਹੈ। ਅਦਾਲਤਾਂ ਵਰਗੀਕਰਣ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਗਣਿਤੀ ਮੂਲਿਆਂਕਣ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੀਆਂ ਜਾਂ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਜਾਂ ਇਸਦੇ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧ ਦੀ ਬੁੱਧੀ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਨਾਲ ਬਦਲ ਨਹੀਂ ਸਕਦੀਆਂ;NONE NONE

(iii) ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਬੋਲਦਿਆਂ, ਸਿੱਖਿਆ ਯੋਗਤਾ ਪਦੋਨਤੀ ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿਚ ਇੱਕੋ ਜਿਹੇ ਵਰਗ ਦੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਵਿਚਕਾਰ ਵਰਗੀਕਰਣ ਲਈ ਇੱਕ ਵੈਧ ਆਧਾਰ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਚਿੱਤ 14 ਅਤੇ 16 ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਨਹੀਂ ਹੈ;NONE NONE

(iv) ਵੱਖ ਵੱਖ ਸ੍ਰੋਤਾਂ ਤੋਂ ਲਿਆਏ ਗਏ ਵਿਅਕਤੀ ਜੋ ਇੱਕ ਆਮ ਵਰਗ ਵਿਚ ਸਮਾਹਿਤ ਹਨ, ਨੂੰ ਪਦੋਨਤੀ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਸਿੱਖਿਆ ਯੋਗਤਾ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਵੱਖ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਜੇਕਰ ਇਹ ਪਦੋਨਤੀ ਵਾਲੇ ਅਹੁਦੇ ਵਿਚ ਲੋੜੀਂਦੀ ਕਾਰਗੁਜ਼ਾਰੀ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧ ਰੱਖਦਾ ਹੋਵੇ;NONE NONE

(v) ਸਿੱਖਿਆ ਯੋਗਤਾ ਨੂੰ ਕੁਝ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਵਰਗ ਦੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਲਈ ਪਦੋਨਤੀ ਲਈ ਕੋਟਾ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਲਈ ਜਾਂ ਪਦੋਨਤੀ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇੱਕ ਵਰਗ ਤੱਕ ਸੀਮਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਵਰਤਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਹੋਰਾਂ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਰੱਖਦਿਆਂ;NONE NONE

(vi) ਸਿੱਖਿਆ ਯੋਗਤਾ ਨੂੰ ਉੱਚ ਅਹੁਦਿਆਂ 'ਤੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨਿਕ ਕਾਰਗੁਜ਼ਾਰੀ ਵਧਾਉਣ ਲਈ ਪਦੋਨਤੀ ਲਈ ਵਰਗੀਕਰਣ ਦੇ ਮਾਪਦੰਡ ਵਜੋਂ ਵਰਤਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ; ਅਤੇNONE NONE

(vii) NONEਹਾਲਾਂਕਿ, ਸਿੱਖਿਆ ਯੋਗਤਾ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਵਰਗੀਕਰਣ ਵਰਗੀਕਰਣ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਜਾਂ ਯੋਗਤਾਵਾਂ ਵਿਚ ਫਰਕ ਦੀ ਮਾਤਰਾ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।NONE NONE

27. ਅਸੀਂ ਹੁਣ ਉਪਰੋਕਤ ਕਾਨੂੰਨੀ ਢਾਂਚੇ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਲਈ ਅੱਗੇ ਵਧਾਂਗੇ।

ਡੀ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ

28. ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਵਿੱਚ ਅਸੀਂ ਇਹ ਦੱਸਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾਓਂ ਨੇ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਸਰਕਾਰੀ ਨੌਕਰੀਆਂ ਵਿੱਚ ਵਰਗੀਕਰਣ ਲਈ ਸਿੱਖਿਆ ਯੋਗਤਾ ਇੱਕ ਵੈਧ ਆਧਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਜਾਂ ਕਿ ਡਿਪਲੋਮਾ ਧਾਰਕ ਐਸ.ਏ.ਈ.ਜ਼ ਨੂੰ ਏ.ਈ. ਦੇ ਅਹੁਦੇ ਤੇ ਤਰੱਕੀ ਦੇ ਮੌਕੇ ਉਪਲਬਧ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਇਸ ਚੁਣੌਤੀਪੂਰਨ ਸਰਕੁਲਰ ਨੂੰ ਸੀਮਿਤ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਚੁਣੌਤੀ ਦੇਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਏ.ਈ. ਦੇ ਅਤਿਰਿਕਤ ਅਹੁਦਿਆਂ ਲਈ ਤਰੱਕੀ ਲਈ ਯੋਗਤਾ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਡਿਪਲੋਮਾ-ਧਾਰਕ ਐਸ.ਏ.ਈ.ਜ਼ ਲਈ ਵੱਖਰੀਆਂ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਯੋਗ ਹੋਣ ਲਈ ਪੰਜਾਹ ਸਾਲਾਂ ਦਾ ਤਜਰਬਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਡਿਗਰੀ-ਧਾਰਕ ਐਸ.ਏ.ਈ.ਜ਼ ਲਈ ਤੇਰਾਂ ਸਾਲਾਂ ਦਾ ਤਜਰਬਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

29. ਅਪੀਲਕਰਤਾਓਂ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਦਾ ਮੁੱਖ ਅੰਕ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਤ੍ਰਿਲੋਕੀਨਾਥ ਖੋਸਾ (ਸੁਪਰਾ) ਦੇ ਵਿਪਰੀਤ, ਜਿੱਥੇ ਭਰਤੀ ਦੋ ਵੱਖਰੇ ਸ੍ਰੋਤਾਂ ਰਾਹੀਂ ਹੋਈ ਸੀ (ਸਿੱਧੀ ਭਰਤੀ ਅਤੇ ਤਰੱਕੀ ਰਾਹੀਂ) ਜਿਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਗ੍ਰੈਜੂਏਟਸ ਅਤੇ ਡਿਪਲੋਮਾ ਧਾਰਕਾਂ ਨੂੰ ਇੱਕ ਵਰਗ ਵਿੱਚ ਮਿਲਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਵਰਤਮਾਨ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਐਸ.ਏ.ਈ.ਜ਼ ਦੀ ਭਰਤੀ ਲਈ ਇੱਕ ਸਾਂਝੀ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਸੀ। ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਵਾਰ ਜਦੋਂ ਗ੍ਰੈਜੂਏਟਸ ਅਤੇ ਡਿਪਲੋਮਾ ਧਾਰਕਾਂ ਨੇ ਸਾਂਝੀ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਵਿੱਚ ਯੋਗਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ, ਤਾਂ ਇਹ ਇੱਕ ਸਿੰਗਲ ਸ੍ਰੋਤ ਦੀ ਭਰਤੀ ਹੈ ਅਤੇ ਸਿੱਖਿਆ ਯੋਗਤਾ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਕੋਈ ਵੀ

ਵਿਭੇਦ ਗੈਰ-ਵੈਧ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਇਹ ਦਾਵਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਤ੍ਰਿਲੋਕੀਨਾਥ ਖੋਸਾ (ਸੁਪਰਾ) ਵਰਤਮਾਨ ਮਾਮਲੇ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੋਵੇਗਾ।

30. ਸਾਡੇ ਵਿਚਾਰ ਵਿੱਚ, ਤ੍ਰਿਲੋਕੀਨਾਥ ਖੋਸਾ (ਸੁਪਰਾ) ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਜੋ ਅਪੀਲਕਰਤਾਓਂ ਵੱਲੋਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਬੁਨਿਆਦੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਗਲਤ ਹੈ। ਅਪੀਲਕਰਤਾਓਂ ਨੇ ਇਸ ਗੱਲ 'ਤੇ ਜੋਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਕਿ ਤ੍ਰਿਲੋਕੀਨਾਥ ਖੋਸਾ (ਸੁਪਰਾ) ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਦੋ ਵੱਖਰੇ ਸ੍ਰੋਤਾਂ ਦੀ ਭਰਤੀ ਦੇ ਅਸਤਿਤਵ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਸੀ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਵਰਤਮਾਨ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸਿੰਗਲ ਸ੍ਰੋਤ ਦੀ ਭਰਤੀ ਹੈ। ਇਸ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਇਸ ਨਜ਼ਰੀਏ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹਨਾ ਦਰੱਖਤਾਂ ਲਈ ਜੰਗਲ ਨੂੰ ਭੁੱਲ ਜਾਣਾ ਹੈ। ਤ੍ਰਿਲੋਕੀਨਾਥ ਖੋਸਾ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ, ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇਸ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਸਿਦਾਂਤ 'ਤੇ ਧਿਆਨ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਕਿ ਇੱਕ ਵਾਰ ਜਦੋਂ ਸਿੱਧੀ ਭਰਤੀਆਂ ਅਤੇ ਤਰੱਕੀ ਪਾਉਣ ਵਾਲੇ ਇੱਕ ਸਾਂਝੇ ਪੂਲ ਵਿੱਚ ਮਿਲਾਏ ਜਾਂਦੇ ਹਨ, ਤਾਂ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ 'ਭਰਤੀ ਦੇ ਸ੍ਰੋਤ' ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਵੱਖਰਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਪਰ ਇਹ ਇਹ ਨਹੀਂ ਸੁਝਾਉਂਦਾ ਕਿ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਹੋਰ ਉਚਿਤ ਆਧਾਰਾਂ 'ਤੇ ਵਰਗੀਕਰਣ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਇਸ ਲਈ, ਚਾਹੇ ਦੋ ਵੱਖਰੇ ਧਾਰਾਵਾਂ ਦੀ ਭਰਤੀ ਹੋਵੇ, ਜਾਂ ਇੱਕ ਸਿੰਗਲ ਸ੍ਰੋਤ ਦੀ ਭਰਤੀ ਇੱਕ ਸਾਂਝੇ ਪੂਲ ਵਿੱਚ ਮਿਲਾਈ ਗਈ ਹੋਵੇ, ਜੋ ਵਰਗੀਕਰਣ ਤ੍ਰਿਲੋਕੀਨਾਥ ਖੋਸਾ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਉਹ ਸਿੱਖਿਆ ਯੋਗਤਾ 'ਤੇ ਆਧਾਰਿਤ ਸੀ ਜੋ ਸੰਗਠਨ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨਿਕ ਕੁਸ਼ਲਤਾ ਨੂੰ ਵਧਾਉਣ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਨਾਲ ਜੁੜਿਆ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਅਸੀਂ ਅਪੀਲਕਰਤਾਓਂ ਦੀ ਇਸ ਸਬਮਿਸ਼ਨ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤ ਨਹੀਂ ਹਾਂ ਕਿ ਤ੍ਰਿਲੋਕੀਨਾਥ ਖੋਸਾ (ਸੁਪਰਾ) ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਵਰਤਮਾਨ ਮਾਮਲੇ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੈ।

31. ਹੁਣ ਅਸੀਂ ਇਸ ਸਵਾਲ ਦਾ ਜਵਾਬ ਦੇਵਾਂਗੇ ਕਿ ਕੇਐਮਸੀ ਦੁਆਰਾ ਸਿੱਖਿਆ ਯੋਗਤਾ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਵਰਗੀਕਰਣ ਉਸ ਮਕਸਦ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਉਚਿਤ ਸੀ ਜਾਂ ਨਹੀਂ।

32. ਕੇਐਮਸੀ ਲਈ ਦਸੰਬਰ 1994 ਵਿੱਚ ਬਣਾਏ ਗਏ ਅਸੋਧਿਤ ਭਰਤੀ ਨਿਯਮਾਂ ਨੇ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ ਕਿ ਏਈਜ਼ ਦੀ ਕੁੱਲ ਕੈਡਰ ਸ਼ਕਤੀ ਦਾ 50 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਐਸਏਈਜ਼ ਤੋਂ ਤਰੱਕੀ ਰਾਹੀਂ ਭਰਿਆ ਜਾਵੇਗਾ, ਜਦਕਿ ਬਾਕੀ 50 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਨੂੰ ਸਿੱਧੀ ਭਰਤੀ ਰਾਹੀਂ ਭਰਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਐਸਏਈਜ਼ ਨੂੰ ਬਦਲੇ ਵਿੱਚ ਉਹਨਾਂ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਤੋਂ ਭਰਤੀ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਸੀ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇੰਜੀਨੀਅਰਿੰਗ ਵਿੱਚ ਡਿਪਲੋਮਾ ਜਾਂ ਇਸ ਤੋਂ ਉੱਚੀ ਯੋਗਤਾ ਹਾਸਲ ਕੀਤੀ ਹੋਵੇ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਭਰਤੀ ਨਿਯਮ ਸ਼ੁਰੂ ਵਿੱਚ ਡਿਪਲੋਮਾ-ਧਾਰਕ ਐਸਏਈਜ਼ ਜਾਂ ਡਿਗਰੀ-ਧਾਰਕ ਐਸਏਈਜ਼ ਵਿਚਕਾਰ ਤਰੱਕੀ ਲਈ ਵੱਖਰੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਨਹੀਂ ਰੱਖਦੇ ਸਨ।

33. 7 ਅਗਸਤ 1997 ਨੂੰ, ਭਰਤੀ ਨਿਯਮਾਂ ਵਿੱਚ ਸੋਧ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅਤੇ ਡਿਗਰੀ-ਧਾਰਕ ਐਸਏਈਜ਼ ਦੀ ਤਰੱਕੀ ਲਈ ਇੱਕ ਕੋਟਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਇਸ ਸੋਧ ਦੁਆਰਾ, ਏਈਜ਼ ਦਾ 45 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਸਿੱਧੀ ਭਰਤੀ ਰਾਹੀਂ ਹੋਣਾ ਸੀ; 45 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਨੂੰ ਦਸ ਸਾਲ ਦੇ ਤਜਰਬੇ ਵਾਲੇ ਐਸਏਈਜ਼ (ਚਾਹੇ ਡਿਪਲੋਮਾ ਜਾਂ ਡਿਗਰੀ ਧਾਰਕ) ਤੋਂ ਤਰੱਕੀ ਦੁਆਰਾ ਭਰਿਆ ਜਾਣਾ ਸੀ ਅਤੇ 10 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਨੂੰ ਡਿਗਰੀ-ਧਾਰਕ ਐਸਏਈਜ਼ ਲਈ ਰਾਖਵਾਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਦਸ ਸਾਲ ਦੀ ਸੇਵਾ ਕੀਤੀ ਹੋਵੇ। ਡਿਗਰੀ-ਧਾਰਕ ਐਸਏਈਜ਼ ਅਤੇ ਡਿਪਲੋਮਾ-ਧਾਰਕ ਐਸਏਈਜ਼ ਵਿਚਕਾਰ ਇੱਕ ਵਰਗੀਕਰਣ ਕੀਤਾ ਗਿਆ, ਪਹਿਲੇ ਨੂੰ ਬਾਅਦ ਵਾਲੇ 'ਤੇ ਤਰਜੀਹ ਦਿੰਦਿਆਂ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਡਿਪਲੋਮਾ-ਧਾਰਕ ਐਸਏਈਜ਼ ਲਈ ਤਰੱਕੀ ਦੇ ਰਸਤੇ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਬੰਦ ਨਹੀਂ ਕੀਤੇ ਗਏ।

34. ਭਰਤੀ ਨਿਯਮਾਂ ਨੂੰ 20 ਫਰਵਰੀ 2002 ਨੂੰ ਇੱਕ ਸਰਕੁਲਰ ਦੁਆਰਾ ਮੁੜ ਸੋਧਿਆ ਗਿਆ। ਇਸ ਸੋਧ ਦੁਆਰਾ, ਸਿੱਧੀ ਭਰਤੀ ਰਾਹੀਂ ਭਰਤੀ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਏਈਜ਼ ਦਾ ਅਨੁਪਾਤ 45 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਤੋਂ ਘਟਾ ਕੇ 35 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਇਸ 10 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਦੀ ਘਟਾਈ ਦਾ ਲਾਭ ਦੋਵੇਂ ਸੈੱਟਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਮੋਟੀਜ਼ ਨੂੰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ, ਭਾਵ, ਡਿਗਰੀ-ਧਾਰਕ ਐਸਏਈਜ਼ ਲਈ ਰਾਖਵਾਂ ਨੂੰ 15 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਤੱਕ ਵਧਾਇਆ ਗਿਆ, ਜਦਕਿ ਬਾਕੀ 50 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਨੂੰ ਦਸ ਸਾਲ ਦੇ ਤਜਰਬੇ ਵਾਲੇ ਐਸਏਈਜ਼ (ਚਾਹੇ ਡਿਪਲੋਮਾ ਜਾਂ ਡਿਗਰੀ ਧਾਰਕ) ਤੋਂ ਤਰੱਕੀ ਦੁਆਰਾ ਭਰਿਆ ਜਾਣਾ ਸੀ। ਇਹ ਸਰਕੁਲਰ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਅੱਗੇ ਅਸਫਲ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ।

35. ਭਰਤੀ ਨਿਯਮਾਂ ਵਿੱਚ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸੋਧ ਦਰਸਾਉਂਦੇ ਹਨ ਕਿ ਤਰੱਕੀ ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ, ਕੇਐਮਸੀ ਨੇ 1997 ਤੋਂ ਲਗਾਤਾਰ ਡਿਗਰੀ-ਧਾਰਕ ਐਸਏਈਜ਼ ਅਤੇ ਡਿਪਲੋਮਾ-ਧਾਰਕ ਐਸਏਈਜ਼ ਵਿਚਕਾਰ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾ ਪੈਦਾ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਹੈ, ਪਹਿਲੇ ਦੀ ਤਰੱਕੀ ਲਈ ਇੱਕ ਕੋਟਾ ਪੇਸ਼ ਕਰਕੇ। ਇਸ ਦੌਰਾਨ, ਇਸ ਨੇ ਡਿਪਲੋਮਾ ਧਾਰਕ ਐਸਏਈਜ਼ ਲਈ ਤਰੱਕੀ ਦੇ ਰਸਤੇ ਬੰਦ ਨਹੀਂ ਕੀਤੇ। ਅਸਲ ਵਿੱਚ, 2002 ਵਿੱਚ, ਡਿਗਰੀ ਅਤੇ ਡਿਪਲੋਮਾ-ਧਾਰਕ ਐਸਏਈਜ਼ ਦੋਵਾਂ

ਲਈ ਤਰੱਕੀ ਦੇ ਰਸਤੇ ਕਾਫੀ ਹੱਦ ਤੱਕ ਵਧਾਏ ਗਏ ਸਨ, ਜਦਕਿ ਪਹਿਲੇ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੰਦਿਆਂ।

36. ਕੇ.ਐਮ.ਸੀ. ਨੇ ਐਸ.ਏ.ਈ.ਜ਼ ਵਿੱਚ ਠਹਿਰਾਅ ਘਟਾਉਣ ਲਈ ਕਰੀਅਰ ਪ੍ਰੋਤਸਾਹਨ ਮੁਹੱਈਆ ਕਰਨ ਦੀ ਵੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ। ਪਹਿਲੀ ਕਰੀਅਰ ਅਗਵਾਈ ਯੋਜਨਾ 2008 ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਐਸ.ਏ.ਈ. ਦੇ ਮੂਲ ਤਨਖਾਹ ਦੇ ਪੈਮਾਨੇ ਨੂੰ ਏ.ਈ. ਦੇ ਪੈਮਾਨੇ ਤੱਕ ਵਧਾਉਣ ਦੀ ਗੱਲ ਕਹੀ ਗਈ। ਤਨਖਾਹ ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ, ਡਿਗਰੀ ਜਾਂ ਡਿਪਲੋਮਾ-ਧਾਰਕ ਐਸ.ਏ.ਈ.ਜ਼ ਵਿਚਕਾਰ ਕੋਈ ਵੱਖਰਾਪਣ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਕਿਉਂਕਿ ਦੋਵਾਂ ਸੈੱਟਾਂ ਦੇ ਐਸ.ਏ.ਈ.ਜ਼ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕੰਮ ਅਤੇ ਫਰਜ਼ ਇੱਕੋ ਜਿਹੇ ਰਹੇ।

37. ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸਰਕੂਲਰ ਦੁਆਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਦੂਜੀ ਕਰੀਅਰ ਅਗਵਾਈ ਯੋਜਨਾ ਨੇ ਅਧਿਕਾਰੀ ਏ.ਈ. ਅਸਾਮੀਆਂ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ। ਇਹਨਾਂ ਅਸਾਮੀਆਂ ਉੱਤੇ ਪ੍ਰਮੋਸ਼ਨ ਦੋਵਾਂ ਡਿਗਰੀ ਅਤੇ ਡਿਪਲੋਮਾ ਧਾਰਕ ਐਸ.ਏ.ਈ.ਜ਼ ਲਈ ਉਪਲਬਧ ਸੀ। ਪਰੰਤੂ, ਇਹਨਾਂ ਐਸ.ਏ.ਈ.ਜ਼ ਦੀ ਕੇ.ਐਮ.ਸੀ. ਵਿੱਚ ਸੇਵਾ ਦੇ ਸਾਲਾਂ ਦੀਆਂ ਯੋਗਤਾ ਸ਼ਰਤਾਂ ਵੱਖਰੀਆਂ ਹਨ। ਇਹਨਾਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਖਿਲਾਫ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ।

38. ਕੇ.ਐਮ.ਸੀ. ਦੁਆਰਾ ਭਰਤੀ ਨਿਯਮਾਂ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸੋਧਾਂ ਨੇ ਸੁਝਾਇਆ ਹੈ ਕਿ ਪ੍ਰਸਾਸ਼ਨ ਨੇ ਪ੍ਰਮੋਸ਼ਨ ਲਈ ਡਿਗਰੀ ਅਤੇ ਡਿਪਲੋਮਾ ਧਾਰਕ ਐਸ.ਏ.ਈ.ਜ਼ ਵਿੱਚ ਫਰਕ ਬਣਾਉਣਾ ਜਾਰੀ ਰੱਖਿਆ ਹੈ। ਨਿਯਮਿਤ ਪ੍ਰਮੋਸ਼ਨ ਵਿੱਚ, ਡਿਗਰੀ-ਧਾਰਕ ਐਸ.ਏ.ਈ.ਜ਼ ਲਈ ਕੋਟਾ ਦੁਆਰਾ ਇਹ ਫਰਕ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਦਕਿ ਅਧਿਕਾਰੀ ਪ੍ਰਮੋਸ਼ਨ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਯੋਗਤਾ ਸ਼ਰਤਾਂ ਵਿੱਚ ਫਰਕ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇੱਕ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜਾਂ ਦੂਜੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ, ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਪ੍ਰਸਾਸ਼ਨ ਨੇ ਐਸ.ਏ.ਈ.ਜ਼ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਏ.ਈ. ਦੇ ਅਹੁਦੇ ਉੱਤੇ ਡਿਗਰੀ ਧਾਰਕਾਂ ਦੀ ਵੱਧ ਗਿਣਤੀ ਨੂੰ ਨੌਕਰੀ ਦੇਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਹੈ। 1994 ਵਿੱਚ, ਜਦੋਂ ਭਰਤੀ ਨਿਯਮ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ, 50 ਫੀਸਦੀ ਅਸਾਮੀਆਂ ਸਿੱਧੇ ਭਰਤੀਆਂ ਲਈ ਸਨ, ਜੋ ਕਿ ਡਿਗਰੀ-ਧਾਰਕ ਸਨ ਅਤੇ ਬਾਕੀ 50 ਫੀਸਦੀ ਨੂੰ ਪ੍ਰਮੋਟੀਜ਼ ਦੁਆਰਾ ਭਰਿਆ ਜਾਣਾ ਸੀ, ਇਸ ਵਿੱਚ ਮਾਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੁਝ ਐਸ.ਏ.ਈ.ਜ਼ ਡਿਗਰੀ ਧਾਰਕ ਹੋਣਗੇ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਕੁੱਲ ਮਿਲਾ ਕੇ 50 ਫੀਸਦੀ ਤੋਂ ਵੱਧ ਏ.ਈ. ਡਿਗਰੀ-ਧਾਰਕ ਹੋਣ ਲਈ ਸੀ। ਜਦੋਂ ਇਹ ਨਿਯਮ 1997 ਵਿੱਚ ਸੋਧੇ ਗਏ, 45 ਫੀਸਦੀ ਏ.ਈ. ਡਿਗਰੀ ਧਾਰਕ ਸਿੱਧੇ ਭਰਤੀਆਂ ਲਈ ਸਨ, 10 ਫੀਸਦੀ ਏ.ਈ. ਡਿਗਰੀ-ਧਾਰਕ ਐਸ.ਏ.ਈ.ਜ਼ ਲਈ ਸਨ, ਅਤੇ ਬਾਕੀ 45 ਫੀਸਦੀ ਅਸਾਮੀਆਂ ਨੂੰ ਡਿਗਰੀ/ਡਿਪਲੋਮਾ ਧਾਰਕ ਐਸ.ਏ.ਈ.ਜ਼ ਦੁਆਰਾ ਭਰਿਆ ਜਾਣਾ ਸੀ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਇਹ ਤਜਵੀਜ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ 55 ਫੀਸਦੀ ਤੋਂ ਵੱਧ ਏ.ਈ. ਡਿਗਰੀ ਧਾਰਕ ਹੋਣਗੇ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ, 2002 ਵਿੱਚ, 50 ਫੀਸਦੀ ਤੋਂ ਵੱਧ ਏ.ਈ. ਅਸਾਮੀਆਂ ਨੂੰ ਡਿਗਰੀ ਧਾਰਕਾਂ ਦੁਆਰਾ ਭਰਿਆ ਜਾਣਾ ਸੀ (35 ਫੀਸਦੀ ਏ.ਈ. ਸਿੱਧੇ ਭਰਤੀਆਂ ਲਈ ਡਿਗਰੀ ਧਾਰਕ ਸਨ, 15 ਫੀਸਦੀ ਏ.ਈ. ਡਿਗਰੀ-ਧਾਰਕ ਐਸ.ਏ.ਈ.ਜ਼ ਦੁਆਰਾ ਭਰੇ ਜਾਣੇ ਸਨ ਅਤੇ ਬਾਕੀ 50 ਫੀਸਦੀ ਨੂੰ ਡਿਗਰੀ/ਡਿਪਲੋਮਾ ਧਾਰਕ ਐਸ.ਏ.ਈ.ਜ਼ ਦੁਆਰਾ ਭਰਿਆ ਜਾਣਾ ਸੀ)। ਏ.ਈ. ਦੇ ਅਹੁਦੇ ਲਈ ਡਿਗਰੀ ਧਾਰਕਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿੱਚ ਵਾਧਾ ਹੋਣ ਦਾ ਕਾਰਨ ਉੱਚ ਪੱਧਰ ਦੀ ਤਕਨੀਕੀ ਮਾਹਰਤਾ ਦੀ ਲੋੜ, ਪ੍ਰਬੰਧਕੀ ਅਤੇ ਤਕਨੀਕੀ ਕਾਰਜਭਾਰ ਵਿੱਚ ਵਾਧਾ, ਅਤੇ ਨਿਗਰਾਨੀ ਫੰਕਸ਼ਨਾਂ ਵਿੱਚ ਸੁਧਾਰ ਵਰਗੇ ਹਾਲਾਤ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਇਹ ਕਹਿਣਾ ਗਲਤ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਉੱਚ ਸਿੱਖਿਆ ਦੀ ਡਿਗਰੀ, ਨਿਰਧਾਰਤ ਸਾਲਾਂ ਦੇ ਤਜਰਬੇ ਨਾਲ, ਏ.ਈ. ਦੇ ਅਹੁਦੇ ਨੂੰ ਕੁਝ ਫਾਇਦੇ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜੋ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਕਿਸੇ ਵੀ ਸੂਰਤ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਉੱਚ ਸਿੱਖਿਆ ਦੀ ਯੋਗਤਾ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰੇਗੀ ਜਾਂ ਨਹੀਂ, ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਸਿੱਖਿਆ ਦੀ ਯੋਗਤਾ ਅਤੇ ਉੱਚ ਕਾਰਜਕੁਸ਼ਲਤਾ ਦੀ ਲੋੜ ਵਿੱਚ ਸੰਬੰਧ ਬੇਤੁਕਾ, ਅਤਾਰਕਿਕ ਜਾਂ ਮਨਮਾਨਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਫੈਸਲਿਆਂ ਦੀ ਇੱਕ ਲੜੀ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਸਿੱਖਿਆ ਦੀਆਂ ਯੋਗ ਕਿਸੇ ਵੀ ਹਾਲਤ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਲਈ ਨਹੀਂ ਹੈ ਫੈਸਲਾ ਕਰੋ ਕਿ ਕੀ ਉੱਚ ਵਿਦਿਅਕ ਯੋਗਤਾ ਪੂਰੀ ਕਰੇਗੀ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼, ਜਿੰਨਾ ਚਿਰ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਗਠਜੋੜ ਵਿਦਿਅਕ ਯੋਗਤਾ ਅਤੇ ਉੱਚ ਕੁਸ਼ਲਤਾ ਦੀ ਲੋੜ ਬੇਤੁਕੀ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਤਰਕਹੀਣ ਜਾਂ ਮਨਮਾਨੀ। ਫੈਸਲਿਆਂ ਦੀ ਇੱਕ ਲਾਈਨ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇਹ ਕਿਹਾ ਹੈ ਵਿਦਿਅਕ ਯੋਗਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਉੱਚ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨਿਕ ਕੁਸ਼ਲਤਾ ਨਾਲ ਜੋੜਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਵਰਗੀਕਰਨ ਆਰਟੀਕਲ 14 ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ 16.

39. ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਚੁਣੌਤੀ ਹਾਲਾਂਕਿ ਨਿਯਮਿਤ ਤਰੱਕੀ ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਕੀਤੀ ਗਈ ਵਰਗੀਕਰਣ ਨਾਲ ਸਬੰਧਿਤ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਅਸਲ ਵਿੱਚ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਰਿਕਾਰਡ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ, ਐਸ.ਏ.ਈ.ਜ਼ ਨੇ 7 ਅਗਸਤ 1997, ਜਾਂ 20 ਫਰਵਰੀ 2002 ਦੀਆਂ ਪ੍ਰਾਰੰਭਿਕ ਸਰਕੁਲਰਾਂ ਦੀ ਚੁਣੌਤੀ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ (ਜਿਸ ਨੂੰ ਇੱਕ ਹੋਰ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਅੱਗੇ ਅਸਫਲਤਾਪੂਰਵਕ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ)। ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਮਾਮਲਾ ਸਿਰਫ ਸੁਪਰਨਮਰੇਟਰੀ ਏ.ਈ. ਅਸਾਮੀਆਂ ਲਈ ਤਰੱਕੀ ਲਈ ਲਾਗੂ ਪਾਬੰਦੀਆਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਿਤ ਹੈ।

40. ਦ ਆਕਸਫੋਰਡ ਇੰਗਲਿਸ਼ ਡਿਕਸ਼ਨਰੀ ਸ਼ਬਦ “ਸੁਪਰਨਮਰੇਟਰੀ” ਨੂੰ “ਸਾਮਾਨਿਆ ਜਾਂ ਲੋੜੀਂਦੀ ਗਿਣਤੀ ਤੋਂ ਵੱਧ ਮੌਜੂਦ”, ਜਾਂ “ਨਿਯਮਿਤ ਸਟਾਫ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਨਾ ਹੋਣਾ ਪਰ ਵਾਧੂ ਕੰਮ ਲਈ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ” ਵਜੋਂ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਇੱਕ “ਸੁਪਰਨਮਰੇਟਰੀ ਅਸਾਮੀ” ਨੂੰ “ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦੱਸੀ ਜਾਂ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਗਿਣਤੀ ਤੋਂ ਵੱਧ ਇੱਕ ਅਸਾਮੀ” ਵਜੋਂ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸਰਕੁਲਰ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਸੁਪਰਨਮਰੇਟਰੀ ਅਸਾਮੀਆਂ ਐਸ.ਏ.ਈ.ਜ਼ ਵਿੱਚ ਠਹਿਰਾਅ ਦੂਰ ਕਰਨ ਲਈ ਬਣਾਈਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਇਹ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸਰਕੁਲਰ ਦਾ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਉਦੇਸ਼ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਕੇ.ਐਮ.ਸੀ. ਨੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਅੱਗੇ ਤਰੱਕੀ ਲਈ ਸਿੱਖਿਆ ਯੋਗਤਾ ਵਿੱਚ ਕੀਤੇ ਗਏ ਫਰਕ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨਿਕ ਕਾਰਜਕੁਸ਼ਲਤਾ ਵਧਾਉਣਾ ਦੱਸਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਨਾਕਾਰਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿ ਐਸ.ਏ.ਈ.ਜ਼ ਇੱਕ ਵਾਰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸੁਪਰਨਮਰੇਟਰੀ ਅਸਾਮੀਆਂ 'ਤੇ ਏ.ਈ. ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਤਰੱਕੀ ਪਾਉਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਏ.ਈ. ਦੇ ਕੰਮ ਅਤੇ ਫੰਕਸ਼ਨ ਨਿਭਾਉਣਗੇ। ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਸਿਰਫ ਐਸ.ਏ.ਈ. ਦਾ ਨਾਮ ਬਦਲ ਕੇ ਏ.ਈ. ਕਰਨਾ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਬਲਕਿ ਇਹ ਕੰਮ ਦੇ ਬੋਝ, ਸੁਪਰਵਾਈਜ਼ਰੀ ਫੰਕਸ਼ਨਾਂ, ਅਤੇ ਏ.ਈ. ਦੇ ਨਿਯਮਿਤ ਫੰਕਸ਼ਨਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨੀ ਵਿੱਚ ਵਾਧਾ ਹੈ। ਚੂੰਕਿ ਇਹ ਮਾਮਲਾ ਹੈ, ਅਸੀਂ ਕੋਈ ਕਾਰਨ ਨਹੀਂ ਲੱਭਦੇ ਕਿ ਕਿਉਂ ਨਿਯਮਿਤ ਤਰੱਕੀ ਰਾਹੀਂ ਏ.ਈ. ਕੈਡਰ ਵਿੱਚ ਉੱਚ ਡਿਗਰੀ ਧਾਰਕਾਂ ਦੀ ਲੋੜ ਦੇ ਤਰਕ ਨੂੰ ਸੁਪਰਨਮਰੇਟਰੀ ਅਸਾਮੀਆਂ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਲਾਗੂ ਨਾ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ। ਦੂਜੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ, ਜੇਕਰ ਵੱਖਰੀਆਂ ਯੋਗਤਾ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦੇਣ ਦੀ ਬਜਾਏ, ਕੇ.ਐਮ.ਸੀ. ਨੇ ਸੁਪਰਨਮਰੇਟਰੀ ਅਸਾਮੀਆਂ ਦੀ ਇੱਕ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਗਿਣਤੀ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਕੀਤਾ ਹੁੰਦਾ, ਜਿਸ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਅਨੁਪਾਤ ਡਿਗਰੀ ਧਾਰਕ ਐਸ.ਏ.ਈ.ਜ਼ ਲਈ ਰਿਜ਼ਰਵ ਸੀ, ਤਾਂ ਕੀ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸਰਕੁਲਰ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ? ਅਸੀਂ ਨਹੀਂ ਸੋਚਦੇ। ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਕਾਰਨ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਅਸਾਮੀਆਂ ਸੁਪਰਨਮਰੇਟਰੀ ਹਨ ਅਤੇ ਯੋਗ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ, ਇੱਕ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਗਿਣਤੀ ਦੀਆਂ ਅਸਾਮੀਆਂ ਦੀ ਉਮੀਦ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਸੀ। ਸ਼ਾਇਦ ਇਸੇ ਕਾਰਨ ਕਰਕੇ ਕੇ.ਐਮ.ਸੀ. ਨੇ ਨਿਯਮਿਤ ਤਰੱਕੀ ਦੇਣ ਦੇ ਤਰੀਕੇ ਤੋਂ ਭਟਕਣਾ ਚੁਣਿਆ ਅਤੇ ਵੱਖਰੀਆਂ ਯੋਗਤਾ ਸ਼ਰਤਾਂ ਨੂੰ ਪੇਸ਼ ਕਰਨਾ ਚੁਣਿਆ। ਇਸ ਲਈ, ਅਸੀਂ ਪਾਉਂਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਸੁਪਰਨਮਰੇਟਰੀ ਏ.ਈ. ਅਸਾਮੀਆਂ 'ਤੇ ਤਰੱਕੀ ਲਈ ਸਿੱਖਿਆ ਯੋਗਤਾ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਵੱਖਰੀਆਂ ਯੋਗਤਾ ਸ਼ਰਤਾਂ ਕੇ.ਐਮ.ਸੀ. ਦੀ ਪਿਛਲੀ ਤਰੱਕੀ ਪ੍ਰਥਾਵਾਂ ਦੇ ਅਨੁਰੂਪ ਹਨ ਅਤੇ ਇਹ ਇੱਕ ਅਨੁਚਿਤ ਵਰਗੀਕਰਣ ਨਹੀਂ ਹੈ।

41. ਭਾਵੇਂ ਹੋਰ ਵੀ, ਅਸੀਂ ਦੇਖਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਪੱਤਰ ਦੀ ਧਾਰਾ 3 ਇਹ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਅਤਿਰਿਕਤ ਅਸਾਮੀਆਂ ਨੂੰ ਉਸ ਸਮੇਂ ਸਮਾਯੋਜਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਜਦੋਂ ਕਿਸੇ ਏ.ਈ. ਦੀਆਂ ਮਨਜ਼ੂਰ ਅਸਾਮੀਆਂ ਵਿੱਚ ਖਾਲੀ ਜਗ੍ਹਾ ਉਪਲਬਧ ਹੋਵੇਗੀ। ਹੋਰ, ਧਾਰਾ 5 ਇਹ ਤਜਵੀਜ਼ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਏ.ਈ. ਦੀਆਂ ਅਸਾਮੀਆਂ ਲਈ ਭਰਤੀ ਨਿਯਮਾਂ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਬਦਲਾਵ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਸਦਾ ਮਤਲਬ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਡਿਗਰੀ ਜਾਂ ਡਿਪਲੋਮਾ ਧਾਰਕ ਐਸ.ਏ.ਈ.ਜ਼ ਦੀ ਨਿਯਮਿਤ ਤਰੱਕੀ ਇਸ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਪੱਤਰ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ। ਜਿਵੇਂ ਹੀ ਮਨਜ਼ੂਰ ਏ.ਈ. ਅਸਾਮੀਆਂ ਵਿੱਚ ਖਾਲੀ ਜਗ੍ਹਾਵਾਂ ਉਪਲਬਧ ਹੋਣਗੀਆਂ, ਅਤਿਰਿਕਤ ਅਸਾਮੀਆਂ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ ਏ.ਈ.ਜ਼ ਨੂੰ ਭਰਤੀ ਨਿਯਮਾਂ ਅਤੇ ਐਸ.ਏ.ਈ. ਤੋਂ ਏ.ਈ. ਵਿੱਚ ਤਰੱਕੀ ਲਈ ਚੋਣ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੇ ਅਧੀਨ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਅਤਿਰਿਕਤ ਅਸਾਮੀਆਂ ਯੋਗ ਏ.ਈ.ਜ਼ ਲਈ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਹਨ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਨਿਯਮਿਤ ਤੌਰ ਤੇ ਏ.ਈ. ਵਜੋਂ ਤਰੱਕੀ ਹੋਣ ਜਾਂ ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਬਣੇ ਰਹਿਣ ਤੇ ਖਤਮ ਹੋ ਜਾਣਗੀਆਂ।

42. ਵਿਚਾਰਣ ਯੋਗ ਇੱਕ ਹੋਰ ਪਹਿਲੂ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਅਤਿਰਿਕਤ ਅਸਾਮੀਆਂ ਬਣਾਉਂਦਿਆਂ, ਕੇ.ਐਮ.ਸੀ. ਨੇ ਡਿਪਲੋਮਾ ਧਾਰਕ ਐਸ.ਏ.ਈ.ਜ਼ ਦੀਆਂ ਤਰੱਕੀ ਦੀਆਂ ਰਾਹਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸੀਮਿਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜੋ ਆਪਣੀ ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਠਹਿਰ ਗਏ ਹਨ। ਇਸ ਨੇ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਕਰੀਅਰ ਵਿੱਚ ਅੱਗੇ ਵਧਣ ਦਾ ਪਰਯਾਪਤ ਮੌਕਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ, ਭਾਵੇਂ ਵੱਖਰੇ ਨਿਯਮਾਂ ਅਤੇ ਸ਼ਰਤਾਂ ਤੇ। ਇਸ ਲਈ, ਅਤਿਰਿਕਤ ਅਸਾਮੀਆਂ ਲਈ ਕੇ.ਐਮ.ਸੀ. ਦੀ ਤਰੱਕੀ ਨੀਤੀ ਨਾ ਤਾਂ ਤਰਕਹੀਣ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਮਨਮਾਨੀ ਜਾਂ ਡਿਪਲੋਮਾ ਧਾਰਕ ਐਸ.ਏ.ਈ.ਜ਼ ਦੇ ਨੁਕਸਾਨ ਲਈ। ਜਨਤਕ ਨੀਤੀ ਅਤੇ ਜਨਤਕ ਰੋਜ਼ਗਾਰ ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ, ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਜਾਂ ਇਸਦੇ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧ ਨੂੰ ਵੱਖ ਵੱਖ ਅਸਾਮੀਆਂ ਲਈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਰੋਜ਼ਗਾਰ ਦੇਣ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਲਈ ਕਾਫੀ ਜਗ੍ਹਾ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ। ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਇਹ ਫੈਸਲੇ ਮਨਮਾਨੀ ਨਹੀਂ ਹਨ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਨੀਤੀ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਦਖਲ ਦੇਣ ਤੋਂ ਬਚਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

ਈ ਨਿਸਕਰਸ਼

43. ਉਪਰੋਕਤ ਚਰਚਾ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ, ਸਾਡਾ ਮੰਨਣਾ ਹੈ ਕਿ 3 ਜੁਲਾਈ 2012 ਦੀ ਤਾਰੀਖ ਵਾਲੇ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੇ

ਗਏ ਪੱਤਰ ਅਤੇ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਆਈ ਗ੍ਰੇਡੇਸ਼ਨ ਸੂਚੀ ਮਨਮਾਨੀਅਤ ਅਤੇ ਭੇਦਭਾਵ ਦੇ ਦੋਸ਼ ਤੋਂ ਮੁਕਤ ਹਨ। ਤਦ ਅਨੁਸਾਰ, ਅਸੀਂ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਦੇ ਹਾਂ ਅਤੇ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰਦੇ ਹਾਂ।

44. ਜੇ ਕੋਈ ਲੰਬਿਤ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਹਨ, ਤਾਂ ਉਹ ਰੱਦ ਸਮਝੀਆਂ ਜਾਣਗੀਆਂ।

ਨਿਧੀ ਜੈਨ

ਅਪੀਲ ਰੱਦ ਕੀਤੀ ਗਈ।

ਡਿਸਕਲੇਮਰ ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਆ ਨਿਰਣਾਂ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ । ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

Vasu Gupta
Advocate